

ACADEMIC JOURNAL

วารสารวิชาการ

ปีที่ 23 ฉบับที่ 2

เมษายน - มิถุนายน 2563

สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายอัมพร พินะสา)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายสนธิ แฉล้ม)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายกวินทร์เกียรติ นนธ์พล)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

กองบรรณาธิการ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
(นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน)

นางสาวปริญญา ฤทธิเจริญ

นายธัญญา เรืองแก้ว

นางวรรณิ์ จันทร์ศิริ

นางสาววรรณิ์ ขุนศรี

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ
(นางเสาวภา ศักดา)

นางสาววรารักษ์ ศรีแสงฉาย

ลิขสิทธิ์และผู้จัดพิมพ์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ บริษัท เอส.บี.เค.การพิมพ์ จำกัด

92/6 หมู่ 3 ต.บางพลีใหญ่

อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

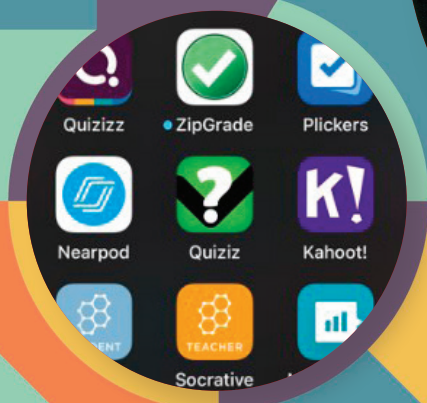
จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนทำให้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน วารสารวิชาการ ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 กองบรรณาธิการขอเสนอ บทความที่จะสนับสนุนการจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์ดังกล่าว และบทความที่หลากหลาย ได้แก่ **สามองค์ประกอบเพื่อการสอนออนไลน์อย่างง่ายในยุคโควิด-19** เป็นบทความแนะนำ การใช้เครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ได้แก่ ระบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือในการสื่อสาร และเครื่องมือในการเรียนรู้ **ปรับเปลี่ยนเรียนรู้กับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 : เพราะโรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้** เป็นบทความให้ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก** เป็นบทความนำเสนอ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีขั้นตอน ตั้งแต่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม และพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน โดยมีการร่วมมือร่วมกันของผู้บริหาร ครู และนักเรียน **ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม : อีกทางเลือกของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงรุก** เป็นบทความนำเสนอ แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ของนักเรียนผ่านการเรียนรู้ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม พร้อมให้ตัวอย่าง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ **หนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน** เป็นบทความนำเสนอผลการประกวดหนังสือที่ได้รับรางวัลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563 โดยมีสาระสำคัญของหนังสือที่ได้รับรางวัล เพื่อเป็นการให้ผู้อ่านได้สามารถสรรหาหนังสือที่ดี มีคุณภาพและเหมาะสมกับความสนใจในการอ่าน

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารวิชาการจะเป็นประโยชน์กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาไม่มากนักน้อย ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความสนใจติดตามวารสารวิชาการอย่างต่อเนื่องแล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า

สารบัญ

- 3 สามองค์ประกอบเพื่อการสอนออนไลน์อย่างง่าย
ในยุคโควิด-19
- 9 ปรับเปลี่ยนเรียนรู้กับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 : เพราะโรงเรียน
อาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้
- 23 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผล
ของโรงเรียนขนาดเล็ก
- 34 ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม : อีกทางเลือกของการจัด
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงรุก
- 44 หนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563 สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สามองค์ประกอบ เพื่อการสอนออนไลน์อย่างง่ายในยุค โควิด-19

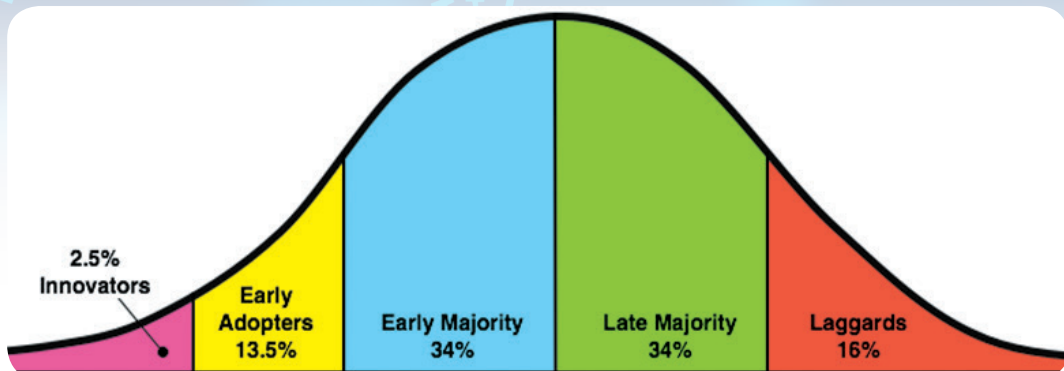
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภรดา จำรัส

สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอน และการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า โรคโควิด-19 (COVID-19) ที่มีการระบาดใหญ่ ทั่วโลก ทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง ต่อเศรษฐกิจ สังคม และวิถีการใช้ชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะในวงการศึกษ เรียกว่า โควิด-19 เป็นตัวเร่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็วและฉับพลัน

ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาที่ยังเปิดภาคเรียนอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2563 เป็นผู้สอนกลุ่มแรกที่ต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนทั้งหมดให้ไปอยู่ในระบบออนไลน์ โดยเฉพาะการสอบปลายภาคก็ต้องปรับเป็นรูปแบบอื่น เช่น การสอบออนไลน์ การมอบหมายงาน โดยเน้นการสอบรูปแบบเดิมคือ การสอบแบบเผชิญหน้าในห้องสอบที่มีนักศึกษาจำนวนมากหรือน้อย แตกต่างกันไป ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการเนื่องจากมาตรการระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

ผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นกลุ่มต่อมาที่คาดว่าจะต้องปรับเปลี่ยนสู่การเรียนการสอนออนไลน์มากขึ้น ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะมีประกาศเลื่อนการเปิดภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 2563 เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 แล้วก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้ เพราะมีการคาดการณ์ว่า สถานการณ์โควิด-19 จะยังคงไม่ดีขึ้นจนกว่าจะมีการผลิตวัคซีนออกมาซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาถึง 18 เดือน นับจากเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา (World Health Organization, 2020) ดังนั้น อาจจะมีความเป็นไปได้ว่า โรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้สามารถดำเนินต่อไปได้ในสถานการณ์ที่ต้องอาศัยระยะห่างทางสังคมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในวงกว้างต่อไป ในส่วนของโรงเรียนที่ยังไม่มีความพร้อมในการสอนแบบออนไลน์ หากพิจารณาแล้วว่าอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย สามารถสอนแบบ Onsite ในส่วนของโรงเรียนที่ยังไม่มีความพร้อมสำหรับการสอนแบบออนไลน์และอยู่ในพื้นที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านทางการ On-air ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2563) ซึ่งก็เป็นไปตามทฤษฎีของการแพร่กระจาย หรือการเผยแพร่นวัตกรรม (Diffusion of Innovation) ที่อธิบายว่า นวัตกรรมแต่ละอย่าง คนจะไม่ได้รับไปใช้พร้อมกัน แต่จะค่อย ๆ แพร่หลายเป็นลักษณะของเส้นโค้งปกติเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งแต่เดิมทฤษฎีนี้จะนำไปใช้ในการธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็สามารถอธิบายการรับนวัตกรรมการสอน

ภาพที่ 1 การแพร่กระจายหรือการเผยแพร่นวัตกรรม (Diffusion of Innovation)

ที่มา : Boston University School of Public Health (2019)

แบบออนไลน์ได้ด้วยเช่นกัน ผู้เขียนเชื่อว่า ในช่วงแรกจะมีผู้ที่ใช้การสอนแบบออนไลน์เพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 2.5 ดังภาพที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมสูง เป็นกลุ่มที่เรียกว่า กลุ่มนวัตกรรม (Innovators) ในระยะต่อมาจะเป็นกลุ่มที่เปิดรับนวัตกรรมได้เร็ว (Early Adopters) ประมาณร้อยละ 13.5 และหากสามารถเผยแพร่เข้ากลุ่มนี้ได้ กลุ่มผู้ใช้นวัตกรรมได้เร็วกลุ่มใหญ่ (Early Majority) จะตามมาเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดคือ ร้อยละ 34 เท่ากับกลุ่มผู้ใช้นวัตกรรมที่หลัง (Late Majority) ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่เช่นกัน หลังจากนั้นจะเป็นกลุ่มที่มาทีหลัง (Laggards) อาจจะเป็นกลุ่มที่มีปัจจัยในการรับนวัตกรรมไปใช้ได้ช้า ด้วยอุปสรรคต่าง ๆ ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หากนวัตกรรมการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เป็นสิ่งสำคัญที่ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหา การพิจารณาให้ความช่วยเหลือในช่วงต้นอาจจะต้องพิจารณาภาพที่ 1 จากขวาไปซ้าย ซึ่งเป็นการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาหรืออุปสรรค ก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรและรับนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างทันการณ์

ในส่วนการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนต้องไม่ลืมว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนรู้คือ การพัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งเป้าหมายไว้ เครื่องมือดิจิทัลเป็นสื่อหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการช่วยพัฒนาผู้เรียน การเลือกใช้เครื่องมือที่สอดคล้องกับกิจกรรม และการเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงการเรียนรู้อย่างเป็นสิ่งสำคัญ หากผู้สอนมีความเข้าใจในธรรมชาติของเครื่องมือต่าง ๆ จะช่วยในการออกแบบบทเรียนและกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมาก เพื่อเป็นการเริ่มต้น ผู้เขียนจะขอเสนอเครื่องมือพื้นฐานสามกลุ่ม ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

1. ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System, LMS) เป็นเหมือนรากฐานของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือออนไลน์ เป็นการจัดการชั้นเรียน ผู้เรียน การลำดับเนื้อหา การจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ไปจนถึงการวัดและประเมินผล การที่ผู้สอนจะเลือกใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ใดนั้นขึ้นอยู่กับหน่วยงานว่ามีการเตรียมความพร้อมอย่างไร บางสถาบันจะใช้ Moodle หลายสถาบันใช้บริการของ Google Education ผู้สอนจะสามารถใช้ Google Classroom ที่มีความสามารถในการสื่อสารผ่านวิดีโอด้วย Google Meet นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มของ Microsoft ที่ให้บริการ Microsoft Team ซึ่งเป็น LMS ที่ผูกกับความสามารถในการสื่อสารผ่านวิดีโอด้วย Microsoft Teams Meeting หรือ Zoom ได้ นอกจากนี้ ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการเลือกระบบการจัดการเรียนรู้คือ ความยั่งยืนของแอปพลิเคชัน ความสามารถในการเก็บข้อมูลในระบบคลาวด์ และการทำงานที่ไม่ซับซ้อนเกินไปสำหรับทั้งผู้สอนและผู้เรียน

ภาพที่ 2 โลโก้ของตัวอย่างระบบการจัดการเรียนรู้

2. เครื่องมือในการสื่อสาร (Communication Tools) ในส่วนนี้หมายถึงเครื่องมือดิจิทัลที่ผู้สอนเลือกที่จะนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร การบรรยาย การประชุม การอภิปราย การซักถาม จนถึงการนำเสนอของนักเรียนผ่านระบบออนไลน์ กลุ่มเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางไกลที่สามารถติดต่อผ่านระบบเครือข่ายแบบ real time ที่สามารถโต้ตอบทั้งภาพและเสียง ตัวอย่างเครื่องมือเหล่านี้ เช่น Skype, Facebook Messenger, Line, Google Meet, Zoom, Loom, BlueJeans หรือแอปพลิเคชันอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน รวมทั้งการผสมผสานเครื่องมือ เช่น การใช้ Open Broadcast System (OBS) ร่วมกับการถ่ายทอดสดผ่าน Facebook live เป็นต้น การพิจารณาว่าจะใช้เครื่องมือใดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เช่น หากต้องการเป็นการสื่อสารทางเดียวอาจจะไม่ต้องการใช้การสื่อสารแบบถ่ายทอดสด หรือการโต้ตอบแบบ real time

ผู้สอนอาจจะเตรียมวิดีโอบรรยายไว้เป็นตอน ๆ โดยเมื่อถึงเวลาเรียน ก็ใช้เครื่องมือสื่อสารผ่านวิดีโอเพื่ออภิปราย ชักถาม หรือแม้กระทั่งการทำกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์ร่วมกันก็ได้ ซึ่งหลักคิดจะเป็นห้องเรียนกลับทางแบบออนไลน์ (Flipped Classroom) นั่นคือการบรรยายเป็นการบ้านหรืองานนอกเวลาเรียน ส่วนในเวลาเรียนควรเป็นการอภิปราย ชักถาม การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน รวมทั้งผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน นอกจากนี้ การใช้เครื่องมือในการสื่อสารด้วยวิดีโอผู้สอนสามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญ แลกรับเชิญ เข้ามาร่วมสอนออนไลน์ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมได้โดยใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ต่าง ๆ

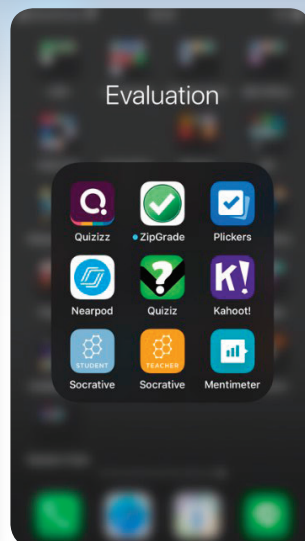
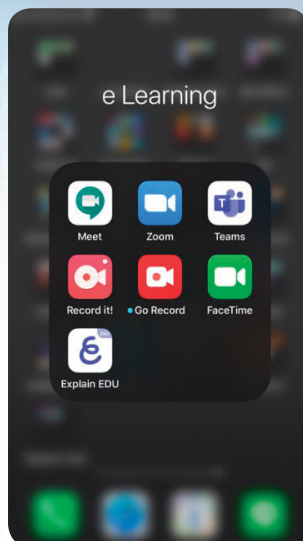
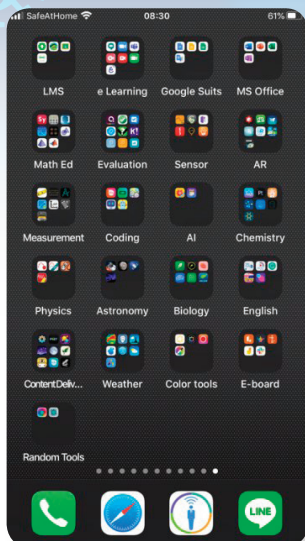
3. เครื่องมือในการเรียนรู้ (Learning Tools) กลุ่มเครื่องมือนี้เป็นกลุ่มใหญ่ที่มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับบทเรียนและกิจกรรมที่ผู้สอนได้ออกแบบไว้ในบทเรียน โดยส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือที่จะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การมีชิ้นงานหรือภาระงานเล็ก ๆ ที่สามารถดำเนินการ และนำเสนอหรือแบ่งปันกันในคาบเรียน ซึ่งความสามารถของเครื่องมือดิจิทัลในปัจจุบันสามารถเอื้อต่อการเข้าถึง แบ่งปัน วิเคราะห์และนำเสนอออนไลน์ได้ ยกตัวอย่างดังตารางด้านล่าง

ตาราง ตัวอย่างเครื่องมือในการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ

กิจกรรม/การเรียนรู้	เครื่องมือ/แอปพลิเคชัน
การสร้างสไลด์ร่วมกัน/การนำเสนองานร่วมกัน/รายงานผลการทดลองในตารางแยกกลุ่ม	Google Slides แบบแชร์การทำงานร่วมกัน
การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน/สร้างกราฟร่วมกัน	Google Sheets
การสร้างแผนที่ร่วม ปิกหมุด แทรกสารสนเทศ เช่น ภาพ ข้อมูล ลิงค์ YouTube	Google My maps
การทำแบบทดสอบออนไลน์	Google Forms, Socrative, Pilckers, Nearpod, Kahoot
การแชร์ภาพ ข้อความบนกระดานออนไลน์	Padlet, Flinga.fi, AWWapp.com, Slack, Jamboard
การทดลองเสมือน (วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์)	PhET, Beaker, Chemist

กิจกรรม/การเรียนรู้	เครื่องมือ/แอปพลิเคชัน
การทดลองด้วยเซ็นเซอร์ในโทรศัพท์มือถือ	Science Journal (การเคลื่อนที่ ความเข้มแสง ระดับเสียง)
การเรียนรู้เรขาคณิต รูปทรง รูปร่าง	Geometry, Geogebra
การเขียนโค้ด การสร้างเกม การเรียน วิทยาการคำนวณ	Code.org
การสร้าง rubric ร่วมกันเพื่อการมีส่วนร่วม ในการประเมินของผู้เรียน	การสร้าง rubric ในฟังก์ชัน Rubrics ของ Google Classroom หรือ Microsoft Teams Assignment http://rubistar.4teachers.org
การติดตามช้างขึ้นช้างแรม	แอปพลิเคชัน Moon, Moonclock
การติดตามกลุ่มดาว ดาวเทียม	แอปพลิเคชันดาราศาสตร์ต่าง ๆ เช่น Skywalks
การเล่นเกมตามภารกิจต่าง ๆ ร่วมกัน	Minecraft Education Edition
การแสดงความเห็น การโหวต	Menti.com
การเขียนบันทึกสะท้อนคิด	Goodnote
การสำรวจสภาพแวดล้อม สิ่งของในบ้าน แล้วทำเป็นกราฟฟีกนำเสนอ	Instamag
การทำ Video log (Vlog)	แอปพลิเคชัน Clips
การเรียนรู้ผ่าน Augmented Reality	Merge cube, Froggipedia, Apollo's Moon

จากตัวอย่างเป็นเพียงเครื่องมือส่วนน้อยเท่านั้น จะเห็นได้ว่า หากผู้สอนได้ทางจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของการเรียน แล้ววางแผนออกแบบกิจกรรมที่จะดำเนินไปใน 1 ภาคเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ออกแบบให้ผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติจากที่บ้าน (เช่น การรีวิวนหนังสือเล่มโปรดที่บ้าน การถ่ายภาพตัวนำไฟฟ้า 5 ชนิด หรือ ค้นหาสิ่งมีชีวิตที่บ้านฉัน) โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่ศึกษาและจัดหมวดหมู่ไว้ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การจัดหมวดหมู่และแบ่งประเภทแอปพลิเคชัน
เพื่อสะดวกต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

จากนั้นมารวบรวมอภิปรายในคาบเรียนออนไลน์ หรืออาจจะให้ช่วงให้ผู้เรียนไปทำกิจกรรม แล้วกลับมารายงานผล สรุปและอภิปรายในท้ายคาบ โดยอาจจะต้องมีการแจ้งผู้ปกครองให้ รับทราบในแผนการเรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมหรือช่วยเหลือตามความจำเป็นได้

จะเห็นได้ว่า ในช่วงโควิด-19 มองในอีกแง่มุมหนึ่ง อาจจะเป็นโอกาสใหม่ ๆ ของทั้งผู้สอน และผู้เรียนที่จะได้ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำได้มาก่อน โดยเฉพาะการก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ ไปด้วยกัน ซึ่งเป็นก้าวที่ใหญ่และสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชาวไทยและคนทั้งโลกก็ว่าได้

เอกสารอ้างอิง

- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2563). แฉลงการณ์ รว.ศธ. การจัดการเรียนการสอนช่วง COVID-19 ครั้งที่ 2. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2563, จาก <http://ggg.gg/MOE360covid19>
- สุทธิดา จำรัส. (2562). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่บูรณาการร่วมกับเทคโนโลยี. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 5(1). 41-64.
- Boston University School of Public Health. (2019). *Diffusion of Innovation Theory*. Retrieved February 11, 2020, from <http://sphweb.bumc.bu.edu/otlt/MPH-Modules/SB/BehavioralChangeTheories/BehavioralChangeTheories4.html>
- World Health Organization. (2020). *WHO Director-General's remarks at the media briefing on 2019-nCoV*. Retrieved February 11, 2020, from <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-remarks-at-the-media-briefing-on-2019-ncov-on-11-february-2020>.

ปรับเปลี่ยนเรียนรู้กับ การจัดการเรียนการสอน ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 :
เพราะโรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้

ดร.ดวงใจ บุญยะภาส

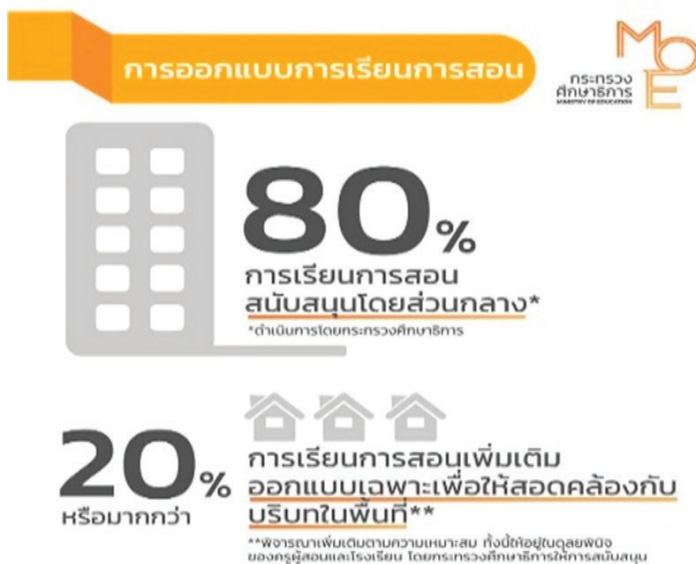
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ไม่สามารถทำการเรียนการสอนที่โรงเรียนเช่นในสถานการณ์ปกติได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งของรัฐและเอกชนทั้งในระบบและนอกระบบ ซึ่งอยู่ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ เปิดเรียนวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินสืบเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคน รวมถึงความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทั่วประเทศ ด้วยเหตุนี้ จึงได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้รูปแบบ “การเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล ” ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมในด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์ ได้มีการทดสอบตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นมา เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
2. กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสัดส่วนประมาณ 80% เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้พื้นฐานได้ สำหรับ 20% หรือมากกว่า เป็นการให้ครูในแต่ละโรงเรียนพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
3. การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล โดยใช้สื่อโทรทัศน์ ในทุกระบบเป็นหลัก ทั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์สื่อจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์ (Interactive Education) เป็นสื่อเสริม

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในระยะของการทดสอบระบบ ได้ดำเนินการในวันที่ 18 พฤษภาคม-30 มิถุนายน 2563 ซึ่งระบบการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ (Online Real-Time Learning OBEC TV) ประกอบด้วย 1) การเรียนผ่านวีดิทัศน์จากครุต้นแบบ และ 2) การเรียนผ่านครูประจำวิชาด้วยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Video Conference) ทั้งนี้ จะมีการออกอากาศซ้ำ วันละ 3 รอบ โดยวันเสาร์นำรายการที่ออกอากาศวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ มาออกอากาศซ้ำ วันอาทิตย์นำรายการที่ออกอากาศวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ มาออกอากาศซ้ำ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกลนี้ ได้มีแนวทางการดำเนินการในส่วนของผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. **นักเรียน** เข้ากลุ่มไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางอื่น ๆ ศึกษาแฟ้มงานเอกสารประกอบการเรียน/ใบกิจกรรมล่วงหน้า 1 วัน เข้าระบบเช็คชื่อออนไลน์ที่ครูออกแบบ เข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์ ร่วมแลกเปลี่ยนกับครูประจำวิชาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Video Conference) สรุปองค์ความรู้จากบทเรียน และส่งผลงานในรูปแบบต่าง ๆ

2. **ผู้ปกครอง** ศึกษาตารางสอนและแบบเรียนล่วงหน้า สนับสนุนการเตรียมเครื่องมือสัญญาณการเรียนออนไลน์ สนับสนุนนักเรียนสืบค้นงาน จัดทำแฟ้มความรู้ใบงานและแบบทดสอบติดต่อสื่อสารครูประจำชั้น/วิชา ผ่านกลุ่มไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางอื่น ๆ

3. **ครูผู้สอน** สรุปรวความพร้อมนักเรียนรายบุคคล ศึกษาการใช้โปรแกรมออนไลน์ เตรียมและออกแบบกิจกรรมใบงานที่เหมาะสม จัดการเรียนรู้ตามวิดิทัศน์ ดำเนินการสอนและมอบใบงานหรืออื่น ๆ รวมทั้งทบทวนเพิ่มเติมบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และประสานผู้ปกครองนักเรียนผ่านไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางอื่น ๆ

4. **โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา** สรุปรวความพร้อมผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเข้าใจกับชุมชนและผู้ปกครอง สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มีความพร้อม ตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็ว จัดประชุมผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กำกับติดตามนิเทศการเรียนการสอน และรายงานผลการดำเนินงาน

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวคาดว่าจะ เป็นการเตรียมความพร้อมและมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ก่อนที่จะมีการเปิดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 นี้ สำหรับการรับชมมีข้อคำนึงว่า การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล เป็นช่องทางสนับสนุนเท่านั้น ไม่สามารถใช้ทดแทนการเรียนการสอนได้ทั้งหมด ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถออกแบบการเรียนการสอนเองได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งต้องคำนึงถึงสุขภาวะของนักเรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

จากนโยบายและแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โดยสถาบันภาษาไทย ได้ดำเนินการจัดทำวิดิทัศน์การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 1 จำนวนชั้นละ 36 ตอน รวมจำนวนทั้งสิ้น 108 ตอน โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ โครงสร้างการจัดการเรียนการสอนแต่ละระดับชั้นมีดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
1	ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต	ท 4.1 ม.4-6/7 วิเคราะห์ และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2-5	การอ่านวรรณคดี	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
6-8	นมัสการมาตาปิตุณและนมัสการอารยิคุณ	ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท 5.1 ม.4-6/6 ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
9-15	อิเหนา ตอน ศีกะมังกุหนิง	ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
16 -18	นิทานเวตาลเรื่องที่ 10	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
19	โคลงสี่สุภาพ	ท 4.1 ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง
20-24	นิราศนรินทร์คำโคลง	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
25-26	ความรู้และข้อสังเกตเกี่ยวกับภาษา	ท 4.1 ม.4-6/1 อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
27	เสียง	ท 4.1 ม.4-6/1 อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
28-29	คำและความหมายของคำ	ท 4.1 ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
30-31	การสื่อสารของมนุษย์	ท 4.1 ม.4-6/1 อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
32	การรับสารด้วยการฟัง	ท 3.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล
33	การรับสารด้วยการอ่าน	ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
34	การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง	ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ท 1.1 ม.4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
35	การส่งสารด้วยการพูด	ท 3.1 ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แย่งโน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม
36	การส่งสารด้วยการอ่าน	ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
1-2	ความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรมกับภาษา	ท 4.1 ม.4-6/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม
3-4	แนวทางการพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดี	ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดี และวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ท 5.1 ม.4-6/5 รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
5-14	มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง
15-18	การร้อยเรียงถ้อยคำ	ท 4.1 ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
19-21	โคลนติดล้อ ตอนความนิยม เป็นเสมียน	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง
22-25	การเพิ่มคำ	ท 4.1 ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
26-34	ลิลิตตะเลงพ่าย	ท 5.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
35	ความคิดกับภาษา	ท 4.1 ม.4-6/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม
36	มารยาทและคุณธรรมในการสื่อสาร	ท 1.1 ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน
		ท 2.1 ม.4-6/8 มีมารยาทในการเขียน
		ท 3.1 ม.4-6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
1-2	การสื่อสารในเครือข่ายสังคมอินเทอร์เน็ต	ท 1.1 ม. 4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ
		ท 3.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู อย่างมีเหตุผล
		ท 4.1 ม. 4-6/7 วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3-6	ภาพย่เห่เรือ	ท 5.1 ม. 4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม. 4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
7-8	ระดับภาษา	ท 4.1 ม. 4-6/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม
9-10	คำราชาศัพท์	ท 4.1 ม. 4-6/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
11	โครงสร้างและการใช้ภาษาแสดงเหตุผล	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
12	วิธีการแสดงเหตุผลและการอนุมานเหตุผล	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
13-16	ไตรภูมิพระร่วง ตอนมนุสสุภูมิ	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
		ท 5.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6 /4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
17-19	ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับความคิด	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
20-21	พันธกิจของภาษา	ท 4.1 ม. 4-6/1 อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
22-24	การเปลี่ยนแปลงของภาษา	ท 4.1 ม. 4-6/1 อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา
		ท 4.1 ม. 4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
		ท 4.1 ม. 4-6/5 วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น
25-28	สามัคคีเภทคำฉันท์	ท 5.1 ม. 4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
		ท 5.1 ม. 4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
		ท 5.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
		ท 5.1 ม.4-6 /4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
29-30	แต่งฉันทลักษณ์ต่าง ๆ	ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
		ท 4.1 ม. 4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง
31	โครงสร้างและลักษณะของภาษาที่ใช้ในการแสดงทรรศนะ	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
32	ปัจจัยที่ส่งเสริมและประเมินค่าการแสดงทรรศนะ	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
33-34	ใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าวใจ	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
		ท 1.1 ม. 4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล
		ท 3.1 ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้งโน้มน้าวใจและเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม
35-36	การใช้ภาษาในการโต้แย้ง	ท 1.1 ม. 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน
		ท 1.1 ม. 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
		ท 1.1 ม. 4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
		ท 1.1 ม. 4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอ ความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล
		ท 3.1 ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้งโน้มน้าวใจ และเสนอ แนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

ตารางการเผยแพร่การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2563 ในวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี เริ่มตั้งแต่เวลา 8.30 น. และออกอากาศซ้ำในเวลา 12.30 น. 15.30 น. และ 18.30 น. ในวันเดียวกัน นอกจากนี้เมื่อจบการสอนแต่ละตอน ครูผู้สอนประจำวิชาของแต่ละโรงเรียนยังสามารถดำเนินการสอนเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนผ่านระบบออนไลน์ได้อีกด้วย

เข้าสู่ระบบ

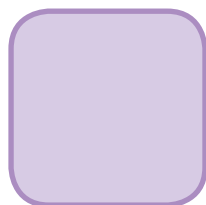
หน้าแรก ตารางออกอากาศ ชมสด ชมล่วงหน้า ชมย้อนหลัง ข่าวสารและกิจกรรม เว็บไซต์ เกี่ยวกับองค์กร

หน้าแรก > DLTV14 > ภาษาไทย > ความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรมกับภาษา > รายการ มนุษย์กับวัฒนธรรม, ความหลากหลายของวัฒนธรรม, เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม,

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปีการศึกษา 2563 / 1	
ชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มสาระ	ภาษาไทย
หน่วย	ความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรมกับภาษา
ชั่วโมง	มนุษย์กับวัฒนธรรม, ความหลากหลายของวัฒนธรรม, เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม,
เรื่อง	มนุษย์กับวัฒนธรรม, ความหลากหลายของวัฒนธรรม, เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม,
แผนการสอน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ
ครูผู้สอน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับข้อห่วงใยในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกลว่า ครูผู้สอนอาจจะมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนน้อยลงระหว่างการเรียนการสอน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่เท่ากับการเรียนการสอนปกติในห้องเรียนซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีแนวทางให้ครูผู้สอนสำรวจความพร้อมของนักเรียนเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งประสานผู้ปกครองนักเรียนผ่านไลน์ (Line) หรือเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ การไปตรวจเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน หรือการนัดหมายนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านนักเรียนด้วยวิธีการดังกล่าว จึงทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับการสอนในห้องเรียน

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกล จะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เกิดขึ้นได้ไปพร้อมกับการคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนทุกคน ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้แม้ว่าจะอยู่ที่บ้านก็ตาม เพราะโรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้...

รายชื่อ
ครูผู้สอนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6
ตาม **QR Code** นี้

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) สำหรับครูและผู้ปกครอง. สืบค้น 10 มิถุนายน 2563, จาก <https://www.dltv.ac.th/content/content-detail/10560/1001>.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ของโรงเรียนขนาดเล็ก

รณกฤต อึ้งน้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังจาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายสำคัญในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง คุ้มครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันการณ์ และได้รับการพัฒนาในทุกมิติเพื่อให้เป็นคนดีมีความสุขและปลอดภัย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3, 2561) อีกทั้งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม เป็นระบบที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน (นิตยา คะเนนิล และวโร เฟิงส์วีสต์, 2559)

ปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถดำเนินการรู้จักนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูขาดการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถพิเศษ กระบวนการคัดกรองนักเรียน พบว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลการวิเคราะห์นักเรียน วิธีการวิเคราะห์นักเรียนไม่หลากหลาย และการใช้ข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ กระบวนการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่หลากหลาย ครูขาดทักษะด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและปัจจัยอื่น ๆ ภายนอกส่งผลต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหานักเรียน เช่น ความร่วมมือของผู้ปกครอง สภาพชุมชน เป็นต้น กระบวนการป้องกันและแก้ไข พบว่า สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ไว้นื้อเชื่อใจกันทำให้ไม่สามารถเปิดใจร่วมกันแก้ปัญหา ครูวิทยุณน้อยขาดประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ ครูมีงานสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการดูแลนักเรียน

อย่างใกล้ชิดและโรงเรียนไม่มีกลวิธีที่หลากหลายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด และกระบวนการส่งต่อนักเรียน พบว่า การขาดกระบวนการดำเนินการส่งต่อภายนอกอย่างเป็นระบบ และครูขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการส่งต่อนักเรียน (ภูษณิศรา พรพวงค์ และไสว พักขาว, 2558, ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์, 2559, ปรมารณ สนิธิ, 2560)

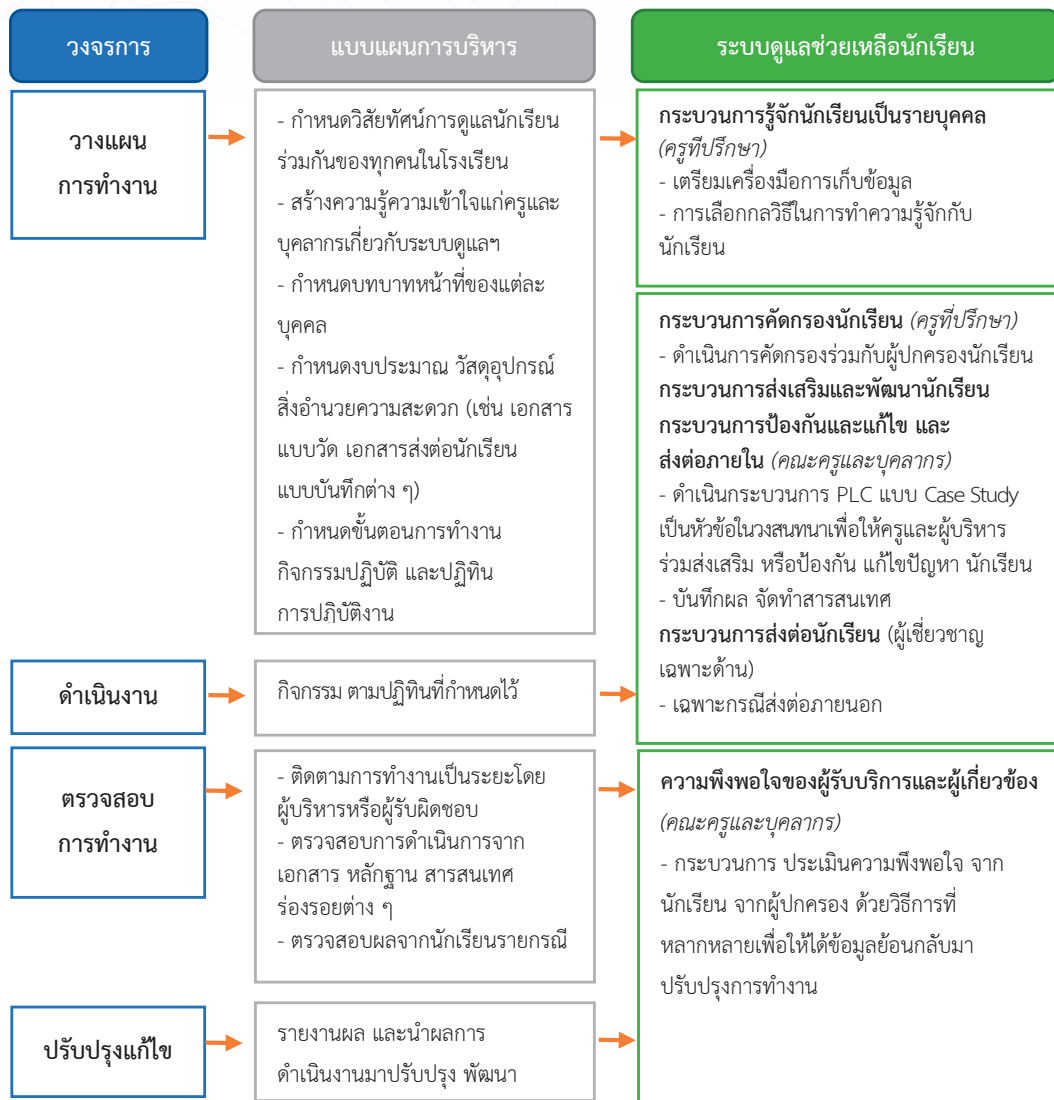
จากปัญหาข้างต้นจะพบว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่คือภาระงานที่มาก จึงอาจอนุมานได้ว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กจะประสบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กครูจะต้องรับผิดชอบงานสอนและงานสนับสนุนการศึกษาอื่น ๆ ดังนั้นครูจะไม่มีเวลาเพียงพอ ในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อนักเรียน

อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของผู้เขียนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กสามารถสะท้อนข้อดีของการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อย การดูแลนักเรียนของครูที่ปรึกษา สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กสามารถพัฒนาจุดแข็งภายในของตนเองในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น การบริหารจัดการและการสร้างความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่ครูและบุคลากรของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจะต้องดำเนินการให้เกิดผลเชิงประจักษ์ในโรงเรียนขนาดเล็ก แม้ว่าจุดอ่อนของการดำเนินการคือครูมีภาระงานมากเกินไปก็ตาม สามารถแก้ไขได้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการที่ช่วยสนับสนุนครูให้มีการดำเนินการที่สะดวกมากขึ้น

บทความนี้ผู้เขียนขอนำเสนอกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ซึ่งหมายถึงการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากรสนับสนุน บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า การสอนและการปฏิบัติงานของครู มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และยอมรับหลักการที่ว่า การเรียนรู้ของครู คือการเรียนรู้ของนักเรียน (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) โดยยึดหลักนักเรียนทุกคนนั้นมีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติ

ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนจะต้องดำเนินการเป็นรายกรณีตามหลักความแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษารายกรณี (Case Study) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับกรณีที่เราต้องการศึกษาและแสดงถึงผลของการเรียนรู้ในกรณีนั้น โดยสิ่งที่เราต้องการศึกษาจะต้องได้รับการศึกษาอย่างใกล้ชิด มีระบบที่ซับซ้อน

มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และภายในระบบนั้นจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัว ภาพรวมและขอบเขต (Stake อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2553) จึงสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กได้ดังภาพ

ภาพ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากภาพ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ดำเนินการโดยการบริหารงานคุณภาพด้วยกระบวนการ PDCA ผ่านการบริหาร

งานตามแบบแผนการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การกำหนดงบประมาณ กำหนดหน้าที่ กำหนดกิจกรรมและปฏิทินปฏิบัติงาน ตลอดจนการวางแผนการตรวจสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และการรายงานผลเพื่อสรุปหาจุดที่สำเร็จเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี หรือจุดที่ไม่สำเร็จเพื่อหาแนวทางอื่น ๆ ในปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก มีจุดคานงัด (Leverage point) ในการแก้ปัญหา คือ การปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและการมีส่วนร่วมของทุกคนในโรงเรียนในการแก้ไขปัญหา นักเรียนแบบรายกรณี ดังนั้นกระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการมีเป้าหมายเพื่อนักเรียน การร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อนักเรียน การเอาใจใส่ต่อนักเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยจากภาพ กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหากเป็นการดำเนินการของโรงเรียนขนาดเล็กด้วยกระบวนการ PLC แบบ Case Study อาจกล่าวได้ว่า เป็นการร่วมกันแก้ปัญหานักเรียนของทุกคนในโรงเรียน จึงสามารถตัดกระบวนการส่งต่อภายใน มีเพียงการส่งต่อภายนอกในกรณีที่นักเรียนรายนั้น ๆ ไม่สามารถถูกแก้ไขปัญหาก็ได้โดยทีมงานของโรงเรียน จึงจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกช่วยเหลือดูแลต่อไป อีกทั้งเมื่อดำเนินการแล้วควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการทั้งตัวนักเรียนเอง และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนรายบุคคลที่มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 มีกระบวนการทำความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูที่ปรึกษา และผู้สนับสนุนเอกสารคือเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนและผู้อำนวยการโรงเรียน มี 2 แนวทางหลักของการได้ข้อมูลนักเรียนรายกรณี ดังนี้

1. ข้อมูลบริบทของนักเรียน คือ ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน ครอบครัวนักเรียน พฤติกรรมนักเรียนในอดีต โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การรายงานผลการเรียนนักเรียนจากชั้นเรียนที่ผ่านมา การสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาในชั้นที่ผ่านมา การสัมภาษณ์เพื่อนร่วมห้อง เป็นต้น

2. ข้อมูลตัวตนของนักเรียน คือ ความชอบ ความถนัด ทักษะคติ การแสดงออกทางร่างกายทางวาจา โดยวิธีการสังเกต เป็นต้น

ภาพ การเยี่ยมบ้านนักเรียน

ภาพ การสัมภาษณ์นักเรียนรายบุคคล

การคัดกรองนักเรียน มีเครื่องมือการคัดกรองที่มีคุณภาพและนักเรียนได้รับการคัดกรอง ร้อยละ 100 โดยเครื่องมือจัดทำโดยฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนและเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน เพื่อลดภาระด้านงานเอกสารของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และรายงานการคัดกรองโดยครูที่ปรึกษา

The image shows three sample forms used for student screening. The first form is the cover page, titled 'แบบวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล' (Individual Student Analysis Form), for the 5th grade, 2562. The second form is a table for screening student performance, with columns for 'ด้าน' (Aspect), 'เกณฑ์การประเมิน' (Evaluation Criteria), 'ผู้ประเมิน' (Evaluator), and 'ผลการประเมิน' (Evaluation Result). The third form is a table for screening student behavior, with columns for 'ด้าน' (Aspect), 'เกณฑ์การประเมิน' (Evaluation Criteria), 'ผู้ประเมิน' (Evaluator), and 'ผลการประเมิน' (Evaluation Result).

ภาพ แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน นักเรียนร้อยละ 100 ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา โดยสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ศักยภาพของนักเรียนตามพระราชบัญญัติของรชกาลที่ 10 ด้านการมีอาชีพ มีงานทำ และนโยบายทางการศึกษา โดยจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

- กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพทำอิฐตัวหนอน
- กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพทำผ้ามัดย้อม
- กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพเกษตรอินทรีย์
- กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
- กิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางดนตรี (วงเมโลเดียน)
- กิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ
- กิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางวรรณกรรม (แต่งกลอนญี่ปุ่น โสกุ)

ผลการแข่งขันในงานศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562 นักเรียนได้รับรางวัล ระดับกลุ่มโรงเรียน จำนวน 2 รายการ ได้แก่ รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 (อัจฉริยะภาพ ป.1-3) และรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 (เรียงความ ป.4-6) และได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 รายการ ได้แก่ รางวัลเหรียญเงิน (เรียงความ ป.4-6)

ภาพ ตัวอย่างภาพกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

การป้องกันและแก้ไข ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับนักเรียนทุกคน และกิจกรรม PLC ของนักเรียนรายกรณี โดยนักเรียนได้รับการป้องกันและแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 100 มีการดำเนินงาน ดังนี้

- กิจกรรมครูพระสอนธรรมะ
- กิจกรรมครู D.A.R.E.
- กิจกรรมสอนซ่อมเสริม อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น
- กิจกรรม PLC รายกรณี

ผลการดำเนินงานแก้ปัญหาให้นักเรียนรายกรณี ดังนี้

นักเรียน A ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังครู เหม่อลอย ชอบใช้ความรุนแรงกับเพื่อน

บริบทของนักเรียน อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว มีแม่ค่อนข้างตามใจ นักเรียนย้ายมาจากโรงเรียนเอกชน

ตัวตนนักเรียน นักเรียนมีพื้นฐานภาษาไทย คณิตศาสตร์ ดี แต่นักเรียนอารมณ์ร้อน ติดเกมมือถือ

แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนจากกระบวนการ PLC มอบหมายงานให้มีความรับผิดชอบ ส่งเสริมบทบาทผู้นำ กล่าวคำชมเชย/มอบรางวัลเมื่อทำความดี และขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้เล่นเกมเป็นเวลา

ผลสำเร็จ นักเรียน A มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น สามารถเข้ากับเพื่อนและรุ่นพี่ได้ดี แต่จากแนวปฏิบัติที่เป็นข้อสรุปยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ครูที่ปรึกษาได้ใช้วิธีการเพิ่มเติมโดยการแกล้งไม่สนใจ จนเขาปรับตัวเองเข้าหาเพื่อน

นักเรียน B ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมชักจูงเพื่อนทำสิ่งไม่ดี

บริบทของนักเรียน มีครอบครัวแตกแยก

ตัวตนนักเรียน นักเรียนเฉลียวฉลาด ผลการเรียนรู้ดี อ่านคล่อง เขียนคล่อง มีความสามารถด้านกีฬา และงานฝีมือ

แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนจากกระบวนการ PLC ส่งเสริมบทบาทผู้นำ ชื่นชมเมื่อทำความดี ใช้มาตรการลงโทษกรณีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นโดยกำหนดเป็นมาตรการลงโทษ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง

ผลสำเร็จ นักเรียน B ได้รับคัดเลือกเป็นประธานนักเรียนปีการศึกษา 2562 พฤติกรรมดีขึ้นมีความเป็นผู้นำ สามารถนำเพื่อนและน้องทำกิจกรรมโรงเรียนได้

นักเรียน C ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อ่านหนังสือไม่คล่อง

บริบทของนักเรียน พ่อแม่ทำงานขาดเวลาอยู่กับลูก

ตัวตนนักเรียน นักเรียนพูดน้อยมาก แต่เชื่อฟังครู ช่วยเหลืองานจิตอาสาดี การออกเสียง ร ชัดเจน แต่ผลการเรียนทุกรายวิชาค่อนข้างต่ำ

แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนจากกระบวนการ PLC ฝึกการอ่านกับครูทุกวัน จับคู่กับเพื่อนที่อ่านคล่อง หาแบบฝึกการอ่านให้อ่าน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับรองการอ่านที่บ้าน

ผลสำเร็จ นักเรียนจำสระได้ดีขึ้น สะกดคำได้มากขึ้น อ่านเป็นประโยคได้ดีขึ้นแต่ยังไม่คล่องในการอ่านสละสลวย ต้องฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองรับรองการอ่านนักเรียนเป็นปัจจุบัน

นักเรียน D ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขาดสมาธิในการเรียน ชอบหยอกเพื่อน ขวนเพื่อนเล่นในเวลาเรียน มีพฤติกรรมไม่ค่อยอยู่นิ่ง

บริบทของนักเรียน พ่อเสียชีวิต อยู่กับแม่ ครอบครัวเคยร่ำรวยตอนอยู่กับพ่อ ปัจจุบันตัดขาดกับทางครอบครัวพ่อ

ตัวตนนักเรียน เคยมีผลการเรียนดี สนใจการเรียนรู้ ชอบเล่นกีฬา แต่ติดเกมมือถือ

แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนจากกระบวนการ PLC ครูที่ปรึกษารายงานผลการคัดกรองนักเรียนควรได้รับการตรวจ รักษาในกรณีนักเรียนสมาธิสั้น ผู้ปกครองให้ความร่วมมือดีในการนำนักเรียนไปตรวจ และตรวจพบว่านักเรียนมีปัญหาด้านสมาธิโดยแพทย์ได้ให้ยาสำหรับรับประทานอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันนักเรียนสามารถเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นได้ตามปกติ มีการติดตามจากแพทย์ทุกเดือน ผู้ปกครองสนใจตัวนักเรียนเป็นอย่างดีโดยนำยามาฝากไว้กับครูที่ปรึกษาทุกวัน การรับยาในปัจจุบันยังไม่ลดปริมาณยา โดยโรงเรียนประสานกับผู้ปกครองด้านการรักษาโดยได้แนวทางปฏิบัติคือ งดให้นักเรียนเล่นมือถือ เพราะจะยิ่งทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิ การปฏิบัติของโรงเรียนจึงแจ้งงดการนำมือถือมาโรงเรียน และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการควบคุมพฤติกรรมการเล่นมือถือซึ่งนักเรียนปฏิบัติได้ในเบื้องต้น

บันทึกกิจกรรมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชื่อกลุ่ม วิชา วิชาวิทยาศาสตร์ ชื่อกิจกรรม วิชา วิชาวิทยาศาสตร์ วันที่ 15/05/63 เวลา 11.00 - 12.00 วันเดือนปี 2563 ปี 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

บทบาทในกิจกรรมครั้งนี้

บทบาท	ชื่อ
[] Model Teacher (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Buddy (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Buddy (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Buddy (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Mentor (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Expert (ชื่อ-สกุล) ...	...
[] Administrator (ชื่อ-สกุล) ...	...

ขั้นตอนกิจกรรม

๑. สร้างฐานความรู้ - เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง

Learning Facilitator หรือผู้ที่ได้เรียนแบบมา เป็นผู้เข้าสู่งานครั้งนี้

เราต้องทำอย่างไรถึง ๑-๔ นาที ก่อนในการประชุม ขอให้นักทุกคนศึกษา เป็นอันด้วยการศึกษา

ภายใต้ข้อจำกัดการสื่อ ๔-๕ คนภายใน สอนคนเดียวคนเดียวไปโดยง่ายเข้าใจที่ผู้สังเกตว่า ดูไปโดยละเอียด

ด้วยตนเองโดยสังเกต การทำงานที่ดี การทำงานที่ดี (๓ นาที)

หลักการการประชุมด้วยวิธีสนทนา

เราประชุมด้วยวิธีสนทนา โดยผู้สอนในการพูดและฟัง เมื่อไม่ทราบคำถามก่อนหรือ

ในการพูดและฟัง คือสนทนาจะช่วยให้เราจัดประชุมด้วยวิธีสนทนา และอภิปราย

อย่างสร้างสรรค์ คือมาอยู่ทุกขณะ

๒) ประเด็นสนทนา / ประเด็นปัญหา ...

๓) สถานการณ์ของประเด็นปัญหา ...

บันทึกการสนทนา

ชื่อผู้สนทนา	บันทึกการสนทนา	แนวคิดว่าร่วม / แนวปฏิบัติร่วม
นาง จิราณี ดัชนี	...	...
นาย ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...
นาง ...	...	...

ภาพ กิจกรรม PLC และแบบบันทึก

ผลสำเร็จการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก

ผ่านเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
ประจำปี 2562 ระดับดีมาก ประเภทโรงเรียนขนาดเล็ก จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ภาพ เกียรติบัตรผลงานรับรองระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพ เกียรติบัตร 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

- นิตยา คะเนนิล และวาโร เฟ็งสัวส์ดี. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 8(2). 348-360.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภูษณศา คารวพงศ์ และไสว พักขาว. (2558). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*. 11(3). 86-94.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2553). การศึกษาแบบกรณีศึกษา : Case Study. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 33(4). 42-50.
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (2561). คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้น 24 พฤษภาคม 2563, จาก <https://e-news.chaiyaphum3.go.th/File/20180404140659.pdf>
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”สู่สถานศึกษา. สืบค้น 24 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.ben.ac.th/main/content/download/1/PLC.pdf>

ประเด็นทาง วิทยาศาสตร์กับสังคม : อีกทางเลือกของการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์เชิงรุก

ดร.ขวัญฤทัย เกียรติจันทร์พิภพ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม (Socio - Scientific Issues : SSI) หรือประเด็นทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ ปรากฏให้เห็นอย่างหลากหลายในสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง วิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ได้ โดยมนุษย์ใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนาเครื่องอำนวยความสะดวกทั้งหลายในการดำเนินชีวิตและการทำงาน อีกทั้งยังนำมาเป็นแนวทางในการรับมือและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์ต้องเผชิญ ทั้งการขาดแคลนพลังงาน การเพิ่มของจำนวนประชากร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคระบาด (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551) การจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์จึงมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดการรู้วิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) เป็นการเตรียมความพร้อมนักเรียน ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศมีความก้าวหน้าบนสังคมแห่งการเรียนรู้ (กมลวรรณ กันยาประสิทธิ์, 2558) ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้น บทความนี้จะนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนผ่านการเรียนรู้ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมใน 5 หัวข้อ ดังนี้ 1) ความหมายของประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม 2) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม 3) ความแตกต่างของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบทั่วไปและการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม 4) ตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม และ 5) บทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

ความหมายของประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม หมายถึง ประเด็นปัญหาที่มีการถกเถียงกันในสังคมและได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ และเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม เช่น

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีทางพันธุศาสตร์ วิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม หรือการตั้งโรงไฟฟ้าในพื้นที่ เป็นต้น เป็นปัญหาที่ไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน มีผลกระทบหลายด้าน แต่สามารถหาข้อสรุปได้หลากหลายจากความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Sadler, 2011) นอกจากนี้ยังเป็นประเด็นทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นข้อถกเถียงของสังคม ซึ่งจะต้องมีกระบวนการที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น มีกระบวนการตัดสินใจที่นำไปสู่การพัฒนาการรู้วิทยาศาสตร์ได้ (Kaplan and Cavus, 2016) หรืออาจเป็นประเด็นที่กำลังถกเถียงกันในสังคมอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสมของแนวคิดกระบวนการและเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพราะความกังวลและความไม่แน่ใจในความปลอดภัยของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ ซึ่งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่อาจมีผลต่อชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (พินิจ ขำวงษ์, 2551)

โดยสรุปประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม เป็นประเด็นปัญหาที่เป็นข้อถกเถียงกันในสังคมและยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน ทั้งนี้เพราะประเด็นทางสังคมเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง และเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของสังคม ยกตัวอย่างเช่น การสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ (nuclear power plant) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ภาวะโลกร้อน (global warming) การสร้างเซลล์ต้นกำเนิด (stem cell) การบำบัดโรคด้วยยีน (gene therapy) โรคอุบัติใหม่ (emerging disease) เป็นต้น อีกทั้งประเด็นปัญหานั้นจำเป็นต้องอาศัยความรู้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งมุมมองด้านคุณธรรมจริยธรรม และการใช้ข้อมูลหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือประกอบการตัดสินใจลงข้อสรุป

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ตามบริบทจริง อย่างมีความหมาย ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจและอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้โดยใช้สถานการณ์ที่กำหนด (ศศิเทพ ปิติพรเทพิน, 2558) นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนรู้วิทยาศาสตร์จากสถานการณ์ในชีวิตจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะส่งผลต่อการจัดการรับมือต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ (พินิจ ขำวงษ์, 2551)

ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม เป็นการนำประเด็นทางวิทยาศาสตร์มาให้นักเรียนได้สนทนา อภิปราย หรือโต้แย้งกัน ซึ่งจะต้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมหรือความกังวลด้านศีลธรรม และมีข้อสรุปที่เป็นไปได้ ทั้งนี้การนำประเด็นทางสังคมมาให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้เหตุผลในการตัดสินใจและทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้อง (Zeidler and

Nichols, 2009) ขณะเดียวกัน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ สืบค้นและรวบรวมข้อมูล อภิปรายโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ อีกทั้งสะท้อนคิดต่อข้อสรุปตามบริบทของจริยธรรมที่สังคมยึดถือ เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมที่มีความเป็นไปได้ อันแสดงถึงการทำความเข้าใจ การตัดสินใจ และการยอมรับข้อสรุปบนฐานคิดเชิงวิทยาศาสตร์

การส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม มีดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นเป้าหมายหลักและเป็นสากลของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จะส่งเสริมให้นักเรียนมีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์ และความเข้าใจธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำความรู้ ทักษะกระบวนการ และจิตวิทยาศาสตร์มาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน การสื่อสารสู่ผู้อื่น รวมทั้งการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (สสวท., 2554; American Association for the Advancement of Science (AAAS.), 1993; National Research Council (NRC.), 2000)

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการสร้างการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียน (Heinsen, 2011) โดยในการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์นั้นได้มีการนำประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมมาส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาความสามารถในการประเมินและตัดสินใจข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์ซึ่งพบเห็นในชีวิตประจำวันได้ ขณะเดียวกันก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการถกเถียงและโต้แย้งต่อประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม (Zeidler and Nichols, 2009) นอกจากนั้น นักเรียนที่ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมจะสามารถเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นนั้น ๆ มีความสามารถในการสืบเสาะหาข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถโต้แย้งในประเด็นทางสังคมกับวิทยาศาสตร์ที่มีความซับซ้อน (Sadler, 2011)

2. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์

การให้เหตุผล หมายถึง การอ้างหลักฐานเพื่อยืนยันว่าข้อสรุปนั้นเป็นความจริง โดยประกอบด้วยส่วนที่เป็นหลักฐาน และส่วนที่เป็นข้อสรุปจากหลักฐาน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554) สำหรับการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Reasoning) หมายถึง ความสามารถในการสร้างแนวคิดใหม่ จากหลักฐานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า การทดลองทางวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยกระบวนการคิดของนักวิทยาศาสตร์ (Klahr and

Dunbar, 1988) ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า การให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์เป็นความสามารถในการระบุความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล โดยใช้หลักฐานจากการศึกษาค้นคว้าและการสำรวจตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การลงข้อสรุปอย่างหลากหลายและสอดคล้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยองค์ประกอบของการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ได้แก่ 1) การระบุข้อสรุปจากปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ 2) การระบุหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ และ 3) การอธิบาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อสรุปและหลักฐานที่สนับสนุนข้อสรุป (Simon, 2008)

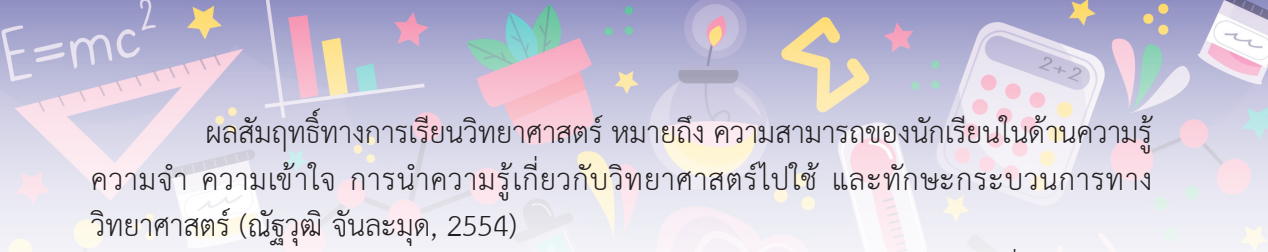
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมที่จะสามารถส่งเสริมความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ได้ ควรเป็นการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ เป็นปัจจุบัน และมีลักษณะเป็นปัญหาปลายเปิด เพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนระบุปัญหาและแยกแยะประเด็นปัญหาได้ กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสร้างหลักฐานสนับสนุนความคิดของตน นอกจากนี้ ยังต้องเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงจุดยืนของตนเอง ฝึกการโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ตลอดจนตัดสินใจลงข้อสรุปในรูปแบบคำอธิบายต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ (ศศิเทพ ปิติพรเทพิน, 2558)

3. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อการส่งเสริมความสามารถในการโต้แย้งเชิงวิทยาศาสตร์

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเป็นอีกแนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการโต้แย้งเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Arguments) ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะสามารถช่วยให้นักเรียนมีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น และช่วยให้นักเรียนต้องคิดวิเคราะห์โดยใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาสร้างหลักฐานที่น่าเชื่อถือเพื่อเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ องค์ประกอบของความสามารถในการโต้แย้งเชิงวิทยาศาสตร์ มีดังนี้ 1) การระบุข้อกล่าวอ้างและเหตุผลสนับสนุนข้อกล่าวอ้าง 2) การใช้หลักฐาน 3) การให้ข้อโต้แย้งที่ต่างออกไป และ 4) การให้เหตุผลสนับสนุนการโต้แย้งกลับ (Lin and Mintzes, 2010)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการโต้แย้งเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียน มีลักษณะสำคัญ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนระบุประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐานให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหา อภิปราย ถกเถียง และแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น (Sadler and Zeidler, 2003) อีกทั้งกระตุ้นให้นักเรียนนำหลักฐานและความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากการศึกษาค้นคว้าและสำรวจตรวจสอบมาใช้ในการลงข้อสรุป เน้นการเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และมุมมองด้านคุณธรรมจริยธรรม

4. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ไปใช้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (ณัฐวุฒิ จันละมุด, 2554)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ มีลักษณะสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ระบุปัญหา ตั้งสมมติฐานได้สอดคล้องกับปัญหา ยกตัวอย่างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันนักเรียนได้ประเมินและตรวจสอบได้ด้วยตนเอง อีกทั้งมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น ส่งผลให้นักเรียนมีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น (Tiang and Mei, 2014) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และทักษะการโต้แย้งของนักเรียน โดยนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงมีทักษะการโต้แย้งและการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ดีกว่านักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำ ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำมีข้อจำกัดในการทำความเข้าใจประเด็นปัญหา และไม่สามารถให้เหตุผลสนับสนุนเพื่อโต้แย้งกลับได้ (Lin and Mintzes, 2010)

สำหรับประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมที่สามารถพิจารณานำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นประเด็นปัญหาที่เป็นข้อถกเถียงกันและยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนแน่นอนในสังคมปัจจุบัน มีผลกระทบหลายด้าน มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในกระแสความสนใจของคนในสังคม และปรากฏอยู่ในสื่อหลากหลาย เช่น โทรศัพท์ บทความในหนังสือพิมพ์ วารสาร สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น
2. เป็นประเด็นปัญหาที่เปิดโอกาสให้มีการตัดสินใจแบบปลายเปิด เป็นข้อมูลที่ยังอยู่ในระหว่างการศึกษา แสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย และสามารถอภิปรายโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์บนข้อมูล หลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือ
3. เป็นประเด็นปัญหาที่มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่ต้องจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร ยกตัวอย่างเช่น การสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์กับสาระการเรียนรู้พลังงาน การโคลนนิ่งกับพันธุศาสตร์ การบำบัดโรคด้วยยีนกับเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอ วิกฤตทางสิ่งแวดล้อมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไบโอดีเซลกับสมดุลเคมี เป็นต้น

ความแตกต่างของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบทั่วไปและการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

ความแตกต่างของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบทั่วไปและการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความแตกต่างของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบทั่วไปและการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

รายการเปรียบเทียบ	การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบทั่วไป	การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม
ผลการเรียนรู้	ได้เรียนรู้ความรู้ ทักษะ กระบวนการ จิตวิทยาศาสตร์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญ	ได้เรียนรู้ความรู้ ทักษะกระบวนการ จิตวิทยาศาสตร์ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การคิดขั้นสูง การโต้แย้งการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ และสมรรถนะสำคัญ
สาระการเรียนรู้	เนื้อหาบทเรียนตามหนังสือเรียนที่กำหนดมาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม
วิธีการจัดการเรียนรู้	การบรรยาย การลงมือปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การอภิปราย และสรุป เพื่อสร้างความรู้	การนำเสนอประเด็นปัญหา การสืบค้นและรวบรวมข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา การอภิปรายโต้แย้ง และให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อตัดสินใจลงข้อสรุปที่มีความเป็นไปได้ต่อการแก้ปัญหาบนฐานของข้อมูลหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือ
ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์	เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเป็นนัย (implicit approach) สอดแทรกคุณลักษณะของธรรมชาติของวิทยาศาสตร์บางประเด็น เน้นแสดงให้เห็นว่าธรรมชาติของวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	เป็นการจัดการเรียนรู้แบบชัดเจน (explicit approach) แสดงและเชื่อมโยงคุณลักษณะของธรรมชาติของวิทยาศาสตร์อย่างหลากหลายผ่านการอภิปรายโต้แย้ง และให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์

ตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

ประสาธ เนืองเฉลิม (2558) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม ดังนี้

1. **ขั้นค้นหาประเด็นปัญหา** เป็นขั้นที่ครูสืบเสาะหาประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมจากสื่อต่าง ๆ
2. **ขั้นการจัดกลุ่มและเรียงลำดับความสำคัญ** เป็นขั้นที่ครูนำประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมมาจัดกลุ่มตามความสำคัญจากมากไปน้อย และคัดเลือกประเด็นที่มีความสำคัญมากที่สุดมาวิพากษ์และหาคำตอบร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
3. **ขั้นวิเคราะห์ประเด็นปัญหา** เป็นขั้นที่ครูฝึกให้นักเรียนสะท้อนสิ่งที่นักเรียนรู้และอยากรู้เพิ่มเติมต่อประเด็นปัญหา และวิเคราะห์ว่า นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาอย่างไร
4. **ขั้นวางแผนแก้ไขประเด็นปัญหา** เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนหาแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านกระบวนการกลุ่ม และฝึกทักษะการคิดแบบต่าง ๆ
5. **ขั้นจัดประสบการณ์การเรียนรู้** เป็นขั้นที่ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนแสวงหาองค์ความรู้ที่จะสนับสนุนเหตุผลของตนที่มีต่อประเด็นปัญหาด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง และคุณธรรมจริยธรรมที่จะส่งเสริมให้แก่นักเรียน
6. **ขั้นประเมินผล** เป็นขั้นที่ครูประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง โดยมีหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ มีกระบวนการคิดขั้นสูง และสอดคล้องกับการมีคุณธรรมจริยธรรม

Sadler et al. (2017) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม ดังนี้

1. **ขั้นเผชิญกับประเด็นปัญหาน่าสนใจ** (Encounter Focal Issue) เป็นขั้นที่นักเรียนได้รับรู้และเผชิญกับประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม จากการที่ครูได้คัดสรรและหยิบยกขึ้นมาเสนอในชั้นเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ อภิปราย เชื่อมโยงประเด็นเหล่านั้นกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ (Connections to Science Ideas) และข้อควรคำนึงถึงของสังคม (Connection to Societal Concerns)
2. **ขั้นเรียนรู้จากประเด็นปัญหา** (Engage With) เป็นขั้นที่นักเรียนจะเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ เริ่มจากการวิเคราะห์แนวคิดหลักของประเด็นปัญหา จากนั้นสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับฝึกกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในการสำรวจ สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล และการสื่อสารข้อมูล เป็นต้น รวมทั้งฝึกให้เหตุผลต่อประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม (Socio-Scientific Reasoning Practices) ในหลากหลายมุมมอง โดยใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มาอธิบาย อภิปรายโต้แย้ง และตัดสินใจให้เหตุผล

3. **ขั้นสังเคราะห์แนวคิดและแนวทางปฏิบัติ** (Synthesize Key Ideas and Practices) เป็นขั้นที่นักเรียนได้สังเคราะห์แนวคิดสำคัญและแนวทางปฏิบัติจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสะท้อนความคิดของตนเอง

บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

จากความหมายของประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ และตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม สามารถระบุบทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม ดังนี้

ตารางที่ 2 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
1. ให้ความสนใจ เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่ต้องจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	1. ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมที่ครูคัดสรรมาให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้
2. ศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะสำคัญหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม	2. รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยการลงมือปฏิบัติการสืบค้นข้อมูล สืบรวจ ตรวจสอบ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมจากแหล่งต่าง ๆ
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนสืบเสาะหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมการสร้างคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์ การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์	3. มีส่วนร่วมในการสร้างข้อสรุปหรือคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์จากหลักฐานที่มาจากการศึกษาค้นคว้า และสำรวจตรวจสอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
4. สามารถใช้คำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในการอภิปราย หาคำหลักฐาน และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4. มีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ได้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ นำข้อสรุปหรือคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการอภิปราย ได้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ และการตัดสินใจบนความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
5. อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับแหล่งสืบค้นข้อมูลที่มีความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ช่วยสร้างความมั่นใจในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นของนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน	5. เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับข้อสรุปที่มีหลักฐานและมีเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์รองรับ ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ จิตวิทยาศาสตร์ และความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
6. ประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรอบคอบ เน้นการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ ประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง และเป็นการประเมินเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	

การส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีความสามารถในการโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีทักษะการคิดขั้นสูง รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ที่สูงขึ้น เป็นเป้าหมายสำคัญของวิทยาศาสตร์ศึกษาในปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเป็นอีกแนวทางจัดการเรียนรู้ที่มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งรองรับว่า สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามเป้าหมายดังกล่าวได้ โดยครูผู้จัดการเรียนรู้ควรมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างถูกต้อง ขณะเดียวกัน ควรวิเคราะห์และคัดสรรประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมที่สัมพันธ์ เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และสอดคล้องกับสาระวิทยาศาสตร์ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เผชิญประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ เป็นปัญหาที่ยังเป็นข้อถกเถียงกันในสังคมปัจจุบันอย่างกว้างขวาง มีผลกระทบหลายด้าน และเป็นปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำมาอภิปรายโต้แย้งและให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ รวมทั้งตัดสินใจลงข้อสรุปที่หลากหลายต่อประเด็นเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้สามารถนำความรู้และสมรรถนะที่เกิดจากการเรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตในฐานะพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมโลกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ กันยาประสิทธิ์. (2558). ประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคมเพื่อทักษะในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 26(2). 1-9.
- ณัฐภูมิ จันละมุด. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT. (ปริญญาพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา)). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสาธต์ เนื่องเฉลิม. (2558). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินิจ ขำวงษ์. (2551). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์จากประเด็นทางวิทยาศาสตร์กับสังคม. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สอนวิทยาศาสตร์อย่างไรให้สอดคล้องกับบริบทชุมชนเมือง.
- ศศิเทพ ปิติพรเทพิน. (2558). การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับสังคมแห่งศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สมุทรปราการ: บริษัท เนว่าเอ็ดดูเคชั่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). *ความรู้และสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์สำหรับโลกวันพรุ่งนี้*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเซเนพรีนติง กรุ๊ป จำกัด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). *กรอบโครงสร้างการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA 2009*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- American Association for the Advancement of Science. (1993). *Science For All American, The Nature of Science*. Retrieved August 10, 2019, from <http://www.project2061.org/publications/sfaa/online/sfaatoc.htm>
- Heinsen, L. D. (2011). Why Scientific Literacy Must Be a Focus of Science Education: An Argument for the Literate Citizen. *ASEJ*, 42(1). 275 – 287.
- Kaplan, K.J. and Cavus, R. (2016). Perspectives of 8th Grade Student & with Different Epistemological Beliefs on Genetic Themed Socio-scientific Issues. *International Online Journal of Educational Science*, 8(4). 178-198.
- Klahr, D. and Dunbar, K. (1988). *Dual Space Search During Scientific Reasoning*. *Cognition Science*, 12.
- Lin, S. S. and Mintzes, J.J. (2010). Learning Argumentation Skills Through Instruction in Socioscientific Issues: The Effect of Ability Level. Taiwan: National Science Council. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 8. 993-1017.
- National Research Council. (2000). *Inquiry and the National Science Education Standards: A Guide for Teaching and Learning*. Washington D.C. : The National Academies Press.
- Sadler. 2011. *Socio-scientific Issues-Based Education : What We Know About Science Education in the Context of SSI*. New York: Springer.
- Sadler; Foulk, J. A. and Friedrichsen, P.J. (2017). Evolution of a Model for Socio-scientific Issue Teaching and Learning. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology*, 5(2). 75-87.
- Sadler; Foulk, J. A. and Zeidler, D.L. (2003). *Weighing in on Genetic Engineering and Morality: Student Reveal Their Idea, Expectation and Reservations*. Annual Meeting of the National Association for Research in Science Teaching. Retrieved August 10, 2019, from <http://eric.ed.gov>
- Simon, S. (2008). Using Toulmin's Argument Pattern in the Evaluation of Argumentation in School Science. *International Journal of Research & Method in Education*, 31(3). 277-289.
- Tiang, N. H. and Mei, C. S. (2014). *Making Thinking Visible in Classroom Via Scientific Argumentation. Proceeding of the International Science Education Conference 2014*. National Institute of Education Singapore.
- Zeidler, D.L. and Nichols, B. H. (2009). Socioscientific Issues: Theory and Practices. *Journal of Elementary Science Education*, 21(2), 49-58.

หนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เสาวภา คึกดา และ วรากรณ์ ศรีแสงฉาย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

“หนังสือมีวิวัฒนาการที่ยาวนานจากโบราณกาล จนถึงปัจจุบัน เป็นเครื่องมือในที่ใช้นักก และถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งความรู้และจินตนาการมาอย่างต่อเนื่อง เพราะในยุคก่อน หนังสือ เป็นของมีคุณค่าอย่างยิ่ง เป็นเอกสารอย่างดี รูปลักษณะของหนังสือเปลี่ยนไปตามยุคสมัย จนถึงยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเจริญก้าวหน้าเกิดเป็นหนังสือในรูปแบบอีบุ๊ก ที่อ่านได้จากเครื่อง คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เชื่อมต่อกับสัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูง เนื่องจากผู้อ่านสามารถค้นคว้า หาเรื่องราวต่าง ๆ รวมถึงวรรณกรรมเก่าที่ไม่ได้ตีพิมพ์เป็นเล่มมานาน ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ในที่ที่มีสัญญาณเชื่อมต่อ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลต่อวงการ หนังสือ เป็นความท้าทายที่ผู้ผลิตหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ต้องร่วมกันคิด วิจัย และหาวิธี ที่จะทำให้นหนังสือคงความเป็นคลังทางปัญญา ทรงคุณค่า”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 47 และงานสัปดาห์หนังสือนานาชาติ ครั้งที่ 17

วันที่ 29 มีนาคม 2562 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร

ด้วยยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้า การดำรงชีวิตของคน ในชุมชนเมืองค่อนข้างใกล้ชิดกับอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น สมาร์ทโฟน (Smartphone) แท็บเล็ต (Tablet) เดสก์โน้ต (Desk note) โน้ตบุ๊ก (Notebook) เดสก์ท็อป (Desktop) การเข้าถึงสื่อการอ่านโดยผ่านอุปกรณ์สื่อสารจึงดูเป็นเรื่องที่ง่าย ทำได้อย่างรวดเร็ว ผู้ผลิตสื่อ การอ่านปรับเปลี่ยนการนำเสนอเนื้อหาของสื่อการอ่านจากสิ่งพิมพ์เป็นรูปลักษณะที่ดูสะดุดตา น่าสนใจ และสะดวกต่อการอ่านผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จึงมีผู้อ่านที่อ่านสื่อดิจิทัลมากขึ้น ส่งผลให้การผลิตสื่อในลักษณะสื่อสิ่งพิมพ์น้อยลง อย่างไรก็ตาม หนังสือก็ยังเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ที่มีคุณค่า สะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงสำหรับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ผู้อ่านสามารถได้รับความรู้ ความบันเทิง ประสบการณ์ แนวคิดและมุมมองใหม่จากการอ่านหนังสือในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์

พัฒนาตนเองจากการเรียนรู้ความรู้และประสบการณ์ของผู้อื่นได้ โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าต่อพ่วงใด ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงสำคัญและคุณค่าของการอ่านหนังสือที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์นี้ โดยสมควรอนุรักษ์และส่งเสริมการผลิตหนังสือไทย ซึ่งประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดยคนไทย พิมพ์โฆษณาในประเทศไทย ให้คงอยู่อย่างมีคุณภาพ มีสารประโยชน์ และมีปริมาณมากขึ้น จึงได้จัดการประกวดหนังสือดีเด่นอย่างต่อเนื่องทุกปี จนถึงปัจจุบัน

การประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563 ได้แก่ ผู้จัดพิมพ์ ผู้ประพันธ์ ผู้จัดทำภาพประกอบ และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมส่งหนังสือเข้าประกวด จำนวนทั้งสิ้น 425 เรื่อง แบ่งเป็นหนังสือ 14 ประเภท ได้แก่ 1) หนังสือสารคดี 33 เรื่อง 2) หนังสือนวนิยาย 36 เรื่อง 3) หนังสือกวีนิพนธ์ 21 เรื่อง 4) หนังสือรวมเรื่องสั้น 18 เรื่อง 5) หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ 3 - 5 ปี 110 เรื่อง 6) หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (บันเทิงคดี) 13 เรื่อง 7) หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (สารคดี) 8 เรื่อง 8) หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12-18 ปี (บันเทิงคดี) 15 เรื่อง 9) หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (สารคดี) 24 เรื่อง 10) หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (บทร้อยกรอง) 13 เรื่อง 11) หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป 13 เรื่อง 12) หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก 17 เรื่อง 13) หนังสือสวยงามทั่วไป 23 เรื่อง และ 14) หนังสือสวยงามสำหรับเด็ก 81 เรื่อง

ผลการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2563 มีหนังสือได้รับรางวัล 51 เรื่อง แบ่งเป็น
รางวัลดีเด่น 13 เรื่อง รางวัลชมเชย 38 เรื่อง ได้แก่

รางวัลดีเด่นหนังสือสารคดี

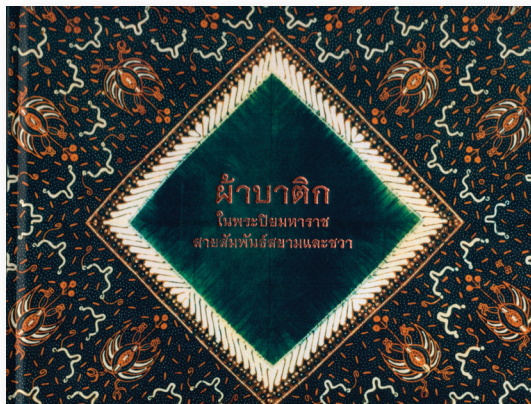
เรื่อง ผ้าบาติกในพระปิยมหาราช :
สายสัมพันธ์สยามและชาว

โดย นางมยุรี วีระประเสริฐ

นางสาวศาสตรรัตน์ มัดดินและ

นางสาวปิยนันท์ เพชรพระบูรณ์

ผู้ประพันธ์เรียบเรียงเพื่อประกอบการจัด
แสดงนิทรรศการ เนื้อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ
การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสิงคโปร์และ

ชาวของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 วันที่ 9 มีนาคม-
วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2414 ครั้งที่ 2 วันที่ 9 พฤษภาคม-วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2439 และ
ครั้งที่ 3 วันที่ 5 พฤษภาคม-วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2444 มีรายละเอียดการเสด็จเยือนเมือง
และสถานที่สำคัญพร้อมภาพประกอบ

นอกจากนี้ ผู้ประพันธ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเขียนผ้าบาติกของนางวิลเฮลmina เฟรเดริกา แวน ลาวิก แวน แพบสท์ ซึ่งมีชื่อเสียงการผลิตผ้าบาติก ตั้งอยู่ที่เมืองยอก ยาการ์ตา เป็นโรงเขียนผ้าบาติกที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมชมถึงสองครั้งและทรงซื้อผ้าบาติกจำนวนมาก ผ้าจากโรงเขียนผ้าบาติกของนางวิลเฮลmina เฟรเดริกา แวน ลาวิก แวน แพบสท์ ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงซื้อและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ซื้อ มีลวดลายวิจิตรงดงาม ส่วนใหญ่เป็นผ้าที่เขียนลวดลายสำหรับเจ้านายโดยเฉพาะ

เนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเขียนผ้าบาติกและประวัติของนางวิลเฮลmina เฟรเดริกา แวน ลาวิก แวน แพบสท์ สถานที่ตั้ง ปัจจัยสำคัญของกิจการโรงเขียนผ้าบาติก งานมหรหรมนิทรรศการโลกที่กรุงปารีส ชื่อเสียงผ้าบาติกของนางวิลเฮลmina เฟรเดริกา แวน ลาวิก แวน แพบสท์ ผ้าบาติกลวดลายพิเศษสำหรับราชวงศ์ ลายพิเศษจากชุดผ้าสะสมของพระปิยมหาราช คือ ลายต้มบัล มริง และลาปาร์ัง รุสส์ ให้อรรถาธิบายขั้นตอนการทำผ้าบาติก การตัดผ้า การเตรียมผ้าบาติก การลงขี้ผึ้ง การย้อมสี และการขัดมัน ผ้าบาติกสะสมของพระปิยมหาราช ซึ่งมีมากกว่า 300 ผืน ผ้าบาติกผืนสำคัญ 105 ผืน ประวัติศาสตร์ผ้าบาติกในเกาะชวา ผ้าบาติกจากพื้นที่ชวาตะวันตกเมืองการุต เมืองทาสิกมาลายา และเมืองปัตตาเวีย และรายการผ้าบาติกทั้งหมดของพระปิยมหาราช

การใช้ภาษาสละสลวย ภาพประกอบงดงามมีคำอธิบายภาพประกอบทุกภาพ รายการอ้างอิง ทั้งในเนื้อหาและท้ายบททุกบท ในส่วนของการจัดพิมพ์ จัดพิมพ์ได้ดีมาก หนังสือเรื่องนี้จึงมีคุณค่าทั้งในด้านวิชาการและด้านประวัติศาสตร์ของผ้าบาติก ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นหลักฐานสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

หนังสือเรื่อง ผ้าบาติกในพระปิยมหาราช : สายสัมพันธ์สยามและชวา ของ มยุรี วีระประเสริฐ และคณะ จัดพิมพ์โดยพิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จึงได้รับรางวัลดีเด่นประเภทหนังสือสารคดี ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือนวนิยาย

เรื่อง วายิ่ง อมฤต

โดย อนุสรณ์ ติปยานนท์

หนังสือนวนิยายที่น่าสนใจเรื่องเล่าของตัวละครเอกชาวตะวันตก ซึ่งผ่านเหตุการณ์ในสมรภูมิสงครามโลก ครั้งที่ 2 ในยุโรป เขาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เดินทางไปยังเมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อรับงานแปลของเจ้านายชั้นสูงของสยามที่ต้องลี้ภัยทางการเมืองไปที่นั่น ทำให้เขาต้องเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์การต่อสู้เพื่อแผ่นดินแม่ของชาวอินโดนีเซีย เพื่อขับไล่เจ้าอาณานิคมชาวตะวันตกและการตกอยู่ใต้การยึดครองของญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2

ผู้ประพันธ์นำเสนอแนวคิดสำคัญว่า ในสภาวะสงครามและความขัดแย้งทางการเมือง จิตวิญญาณของการต่อสู้กับความอยุติธรรมและอำนาจที่กดขี่ มีอยู่ในทุกแห่งและทุกยุคสมัย เป็นจิตวิญญาณอุดมคติอันแข็งแกร่งไม่มีวันตายของมนุษยชาติ เฉกเช่น “ว้าย” ศิลปะการแสดงหนังตะลุงของชาว ซึ่งแม้เป็นเพียงแสงเงาที่อาจจับต้องไม่ได้ แต่ยังคงดำเนินอยู่อย่าง “อมฤต” คือไม่มีวันตาย เช่นเดียวกับเสียงร้องของนกยูงที่เปล่งเสียงเพื่อแสดงอุดมการณ์นั้น

นวนิยายเรื่องนี้ผสมผสานลักษณะของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์กับนวนิยายสืบสวน สอบสวนได้อย่างกลมกลืน นำเสนอเนื้อเรื่องด้วยความลึกลับ คลุมเครือ เหนือจริง และมีการใช้สัญลักษณ์ที่แสดงจิตวิญญาณการต่อสู้เพื่อแผ่นดินแม่ เพื่อความเป็นธรรม และเพื่อมนุษยธรรม ด้านวรรณศิลป์ มีกลวิธีการเล่าเรื่องที่โดดเด่น ชับช้อน และชวนติดตาม ผสมผสานข้อมูลทางประวัติศาสตร์กับจินตนาการได้อย่างลงตัว ผู้อ่านจึงได้รับรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของอินโดนีเซียในช่วงหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 ที่หลายประเทศต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ทั้งยังช่วยจุดประกายความสนใจประวัติศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

ด้วยคุณลักษณะที่โดดเด่นทั้งด้านเนื้อหาและกลวิธีทางวรรณศิลป์ นวนิยายเรื่อง ว้ายอมฤต ของอนุสรณ์ ตีปยานนท์ จัดพิมพ์โดย บริษัท ดินแดนบุ๊ค จำกัด จึงได้รับรางวัลดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือกวีนิพนธ์

เรื่อง ทุกขณะกระจำจัตสัมผัสใจ

โดย รินศรัทธา กาญจนวดี

หนังสือกวีนิพนธ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายและมีความหมาย น่าอ่าน แม้ผู้ประพันธ์จะเป็นผู้พิการทางสายตา แต่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวอารมณ์ ความรู้สึก ผ่านจากใจสู่ตัวอักษร แล้วบรรจงเรียงร้อยถ้อยคำอย่างละเอียดละไม่เป็นกลอนแปด ด้วยฉันทลักษณ์ ที่ถูกต้อง แม่นยำ ไพเราะ และงดงามด้วยวรรณศิลป์ ทุกถ้อยคำที่ร้อยกรองมีทั้งความเข้มแข็งแต่ทว่าอ่อนโยน ไม่ทื่อแท้นในโชคชะตามีพลังที่เปี่ยมไปด้วยความหวัง เป็นกำลังใจแก่ตนเองและผู้อื่น รับรู้ มองสังคมในแง่ดีด้วยความงดงามของจิตใจและจากความสุขแบบในทุกองค์ประกอบของบทกวี

หนังสือเรื่อง ทุกขณะกระจำจัตสัมผัสใจ ของ รินศรัทธา กาญจนวดี จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ออน อาร์ต จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือกวีนิพนธ์ ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือรวมเรื่องสั้น

เรื่อง 24 ชั่วโมง

โดย แพรพลอย วณิช

หนังสือรวมเรื่องสั้น จำนวน 14 เรื่อง นำเสนอเรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมสมัยใหม่ การดำรงชีวิตอยู่ในห้วงเวลา 24 ชั่วโมง ในสังคมที่หลากหลายและซับซ้อน ทั้งในโลกแห่งความเป็นจริงและโลกเสมือนจริง ซึ่งแต่ละคนต่างดิ้นรน ต่างถูกกระทำ ต่างมีบาดแผลต่างให้คุณค่าในมุมมองที่แตกต่างกัน อันเป็นสื่อแสดงให้เห็นถึงแง่มุมความสัมพันธ์ที่แปลกแยก หรือทุกข์ระทมหรือเห็นคุณค่าและความหมายของชีวิตที่สามารถค้นพบได้ ด้านกลวิธีการประพันธ์

ผู้ประพันธ์ใช้สัญลักษณ์ที่หลากหลายเป็นสื่อแทนพฤติกรรมและความสัมพันธ์ของคนในสังคมสมัยใหม่ การผูกเรื่องชวนติดตาม และลีลาการใช้ภาษาบอกเล่าเรื่องราวที่ดำเนินไปแต่ละวันและเวลาทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าถึงสาระสำคัญของเรื่อง

ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว หนังสือรวมเรื่องสั้นเรื่อง “24 ชั่วโมง” ของ แพรพลอย วณิช จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์นาคร จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือรวมเรื่องสั้น ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก

อายุ 3 - 5 ปี

เรื่อง เที้ยวบ้านเพื่อนสนุกจัง

โดย กฤษณะ กาญจนภา และ วชิราวรรณ ทับเสือ

หนังสือภาพสำหรับเด็กที่ตอบสนองความต้องการสามสิ่งที่ชื่นชอบเหมือนกัน ได้แก่ เล่นสนุก กินสนุก และจินตนาการสนุก ภายในเล่มเป็นเรื่องราวที่เด็กทุกคนใฝ่ฝันได้ครบถ้วน ตั้งแต่เริ่มเรื่องหน้าแรกเป็นการเดินทางท่องเที้ยวด้วยรถสองแถว มีตัวละครเอกคือ พี่หมีและน้องแมว

เพื่อให้ผู้อ่านจินตนาการเป็นตัวเอง ท่องเที้ยวผ่านประสบการณ์จนถึงจุดหมายที่โรงเรียนตรงกับเวลาเลิกเรียน มีของหวานของหวานที่เด็กเคยลิ้มรสชื่นชอบวางขาย เมื่อไปถึงบ้านได้เวลาอาหารเย็น ต่างก็ช่วยกันทำครัวและรับประทานอาหารร่วมกัน รุ่งเช้าไปเที้ยวที่ตลาดพื้นเมืองภาคเหนือ มีฝนตกแรงจนใบไม้บังฝนไม่มีแดด จากนั้นไปช่วยคุณตาจับปลา แล้วไปเที้ยวเล่นผจญภัยกับเพื่อนใหม่ เรื่องจบลงด้วยอาหารมื้อเย็นขึ้นโต๊ะแสนอร่อย

เรื่องราวเหล่านี้ทุกเหตุการณ์แสนสนุก บรรยายด้วยภาพลายเส้นที่เด็กเล็กสามารถใช้จินตนาการตีความ สร้างเรื่องราวของตนเอง โดยปราศจากอุปสรรค ข้อความบรรยายทุกความคิดเชื่อมโยงและมีเหตุผลในตัวเอง เด็ก ๆ จึงเรียนรู้ภาษาสาระที่แทรกอยู่ในเรื่องราวโดยไม่ต้องมีข้อความสอนสิ่งใด ๆ เด็ก ๆ จะสนุกกับการดู และอ่านภาพด้วยตัวเอง หรือฟังจากพ่อแม่หรือครูอ่านให้ฟังในห้องเรียน

ผู้จัดทำภาพประกอบมีความตั้งใจ บรรจงใช้ลายเส้นที่ดูง่ายไม่ซับซ้อน มีเอกลักษณ์แสดงออกปฏิกิริยาของตัวละครเหมือนที่เด็กในวัยนี้ชอบทำ อีกทั้งการใช้สีสดใส สร้างบรรยากาศความรื่นรมย์สนุกสนานเพลิดเพลิน การจัดวางภาพช่วยเสริมจินตนาการ โดยเฉพาะหน้าที่แสดงภาพกว้างบริเวณตลาดและทิวทัศน์หมู่บ้านชนบทสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ฝึกทักษะการกวาดสายตาของเด็กได้ดี

หนังสือเรื่อง เทียบบ้านเพื่อนสนุกจัง ของ กฤษณะ กาญจนภา และ วชิรवारณ ทับเสือ จัดพิมพ์โดย บริษัท สานอักษร จำกัด จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ 3 - 5 ปี ในการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (บันเทิงคดี)

เรื่อง ก ไก่ ไก่ ไก่

โดย ชีวัน วิสาสะ

หนังสือภาพที่น่าเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนรู้พยัญชนะไทยทั้งสี่สิบสี่ตัวในรูปแบบใหม่ ที่ไม่ใช่หนังสือสำหรับหัดอ่านพยัญชนะ ก ไก่ ถึง ฮ นกฮูก แต่เป็นหนังสือที่สร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างเด็ก ภาพประกอบความสนุกสนานของเรื่องราว และมีจินตนาการเชื่อมโยงพยัญชนะเข้ากับไดโนเสาร์สายพันธุ์ต่าง ๆ

หนังสือเรื่องนี้มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจมากกว่าการเป็นแค่หนังสือภาพสำหรับเด็ก นอกจากมีการออกแบบที่ชักชวนให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้รูปร่างพยัญชนะจากส่วนศีรษะและปากของไดโนเสาร์แล้ว ยังสามารถอ่านตามตัวอักษร ก-ฮ อ่านคำบรรยายภาพด้านล่างที่เป็นเรื่องราวของเด็ก ๆ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน้าซึ่งซ่อนเร้นการแนะนำลักษณะนิสัยที่ดีและไม่ดีไว้ให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น อย่างรังแกสัตว์ การรับประทานผัก ผลไม้ และเนื้อสัตว์ การไม่เอาเปรียบเพื่อน ๆ การมีความพยายาม การรู้จักระมัดระวังเมื่ออยู่บนที่สูง ตลอดจนการรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ เด็ก ๆ ยังจะได้รู้จักชื่อและลักษณะของไดโนเสาร์แต่ละสายพันธุ์อีกด้วย ซึ่งทำให้การอ่านหนังสือสนุกมากยิ่งขึ้น

หนังสือเรื่อง ก ไก่ ไฉนเสาร์ ของ ชีวัน วิสาสะ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก
จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (บันเทิงคดี) ในการประกวดหนังสือ
ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (สารคดี)

เรื่อง พระพุทธเจ้า : พุทธปัญญาและชาดก

โดย นิตยาวิทย์ เพิ่มพูลปฏิพัทธ์

หนังสือสารคดีสำหรับเด็กให้ความรู้เรื่องพุทธประวัติ
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยแบ่งเนื้อหาสาระเป็น 2 ช่วง
ช่วงแรกเริ่มจากกำเนิดเจ้าชายสิทธัตถะ เหตุการณ์และ
บุคคลสำคัญในพุทธประวัติ เช่น การบำเพ็ญทุกรกิริยา
ผจญกองทัพมาร พระญาติมีพระนางยโสธราพิมพา ราหุล
นางปชาบดีโคตมี องคุลิมาล จนเสด็จดับขันธปรินิพพาน กล่าวถึงวันสำคัญทางพุทธศาสนา
สังเวชนียสถาน พระอัครสาวกและสาวกสำคัญในพุทธศาสนา เป็นต้น ช่วงที่สองนำเสนอเรื่อง
ธรรมะและชาดกพุทธปัญญา และเรื่องเล่าในพระพุทธศาสนา เนื้อหาด้านธรรมะ ได้แก่ อริยสัจ 4
มรรคมรรค 8 ไตรลักษณ์ ด้านชาดกผู้ประพันธ์เลือกชาดกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก เช่น เรื่องกิสาคโคตมี
มโหสถชาดก สะเดาใบเดียว สุวรรณสามชาดก เป็นต้น

การใช้สำนวนภาษา ใช้ภาษาสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสำหรับเด็ก หากในหน้าใดที่มี
คำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา จะอธิบายความหมายของคำในหน้านั้น ๆ โดยมี
เครื่องหมายดอกจันกำกับที่คำ ทำให้สะดวกในการอ่านมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ มีสีสันสวยงาม ภาพมีชีวิตชีวาสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

รูปเล่ม มีขนาด 9 x 9 นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมกับหนังสือสำหรับเด็ก

บรรณลักษณะของหนังสือ จัดพิมพ์ได้ถูกต้องตามหลักของการจัดทำหนังสือสารคดีสำหรับเด็กตั้งแต่
หน้าปก หน้าปกใน คำนำ สารบัญ เนื้อหา เชิงอรรถ (ในหน้าที่ต้องอธิบายความหมาย
ของคำ) ตลอดจนบรรณานุกรมท้ายเล่ม ซึ่งอ้างอิงทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์

หนังสือเรื่อง พระพุทธเจ้า : พุทธปัญญาและชาดก ของ นิตยาวิทย์ เพิ่มพูลปฏิพัทธ์ จัดพิมพ์
โดย บริษัท สำนักพิมพ์ห้องเรียน จำกัด จึงเป็นเพชรเม็ดงามในวรรณกรรมที่มีทั้งศาสตร์และ
ศิลป์สมบูรณ์ครบถ้วนเหมาะสมสำหรับปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กจึงได้รับรางวัลดีเด่น
ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (สารคดี) ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี
พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (สารคดี)

เรื่อง ความสุขของเด็กสมาธิสั้น

โดย นักเขียนผีเสื้อเด็ก ๆ หมายเลข 13

หนังสือมีเนื้อหาที่เป็นนวัตกรรมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเด็กพิเศษที่เรียกว่า “เด็กสมาธิสั้น” เพราะเป็นการนำเสนอความรู้สึกรู้สึก และพฤติกรรมของผู้ประพันธ์ที่เป็นเด็กสมาธิสั้น ซึ่งผ่านกระบวนการพัฒนามาเป็นอย่างดี สะท้อนให้เห็นว่า เด็กเหล่านี้มีศักยภาพที่สามารถจะพัฒนาได้เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป ถ้าได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องและถูกวิธี

ผู้ประพันธ์ได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของเด็กสมาธิสั้นผ่านการเขียนบันทึกเรื่องต่าง ๆ ของตนเองที่เป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนพฤติกรรมและประสบการณ์ออกมาด้วยภาษาที่ง่าย ๆ น่าติดตาม ทำให้ผู้อ่านรู้จัก และเข้าใจเด็กสมาธิสั้นมากยิ่งขึ้น จึงเหมาะสำหรับคนเป็นครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการที่จะเรียนรู้ เพื่อจะอยู่ร่วมกันและช่วยกันพัฒนาเด็กสมาธิสั้นให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

หนังสือเรื่อง ความสุขของเด็กสมาธิสั้น ของ นักเขียนผีเสื้อเด็ก ๆ หมายเลข 13 จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ผีเสื้อเด็ก ๆ มีการจัดรูปเล่มที่คำนึงถึงผู้อ่านไม่ว่าจะเป็นขนาดหนังสือ ขนาดตัวอักษร ใช้กระดาษหนาอมสายนานที่อ่านแล้วสบายตา จัดขอบหนังสือโค้งมน ทำให้สะดวกในการจับถือและเปิดอ่าน มีภาพลายเส้นที่สะท้อนลักษณะของเด็กสมาธิสั้นได้ชัดเจน จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (สารคดี) ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (บทร้อยกรอง)

เรื่อง กวีน้อย

โดย รังสิมันต์ จุลทริก

หนังสือร้อยกรองสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี นำเสนอด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอน โคลง ฉันท์ กาพย์ แบ่งเป็น 4 มุมมอง ได้แก่ ใต้ร่มใบบุญ อุ่นอกไทย ใจกวีน้อยและรูปรอยชีวิต เนื้อหาหลากหลายสะท้อนภาพของบ้านเมืองสิ่งแวดล้อมทางสังคม วิถีชีวิตคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความจงรักภักดีของชาวไทยที่มีต่อ

สถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน

นอกจากนี้ ยังสอดแทรกแนวคิดและทัศนคติที่ดีในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อุดมการณ์ทางการเมือง อันเป็นแบบแผนที่ดีต่อการดำเนินชีวิต ด้วยวรรณศิลป์ที่หลากหลายและ วรรณศิลป์ที่ไพเราะ เรียบง่าย กระชับ ชัดเจน ก่อให้เกิดสุนทรียภาพอันงดงามในร้อยกรองทุกบท ที่นำเสนอ ซึ่งเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง

หนังสือเรื่อง กวีน้อย ของ รังสิมันต์ จุลทริก จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (บทร้อยกรอง) ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป

เรื่อง My Little Kitchen 2 : ครัวบ้านบ้าน ภาคฤดูร้อน

โดย Pittmomo

หนังสือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารเหนือตามฤดูกาล ซึ่งเป็นฤดูร้อน เน้นวัตถุดิบที่เป็นพืชผักในท้องถิ่นภาคเหนือที่สามารถนำมาทำอาหารเมนูต่าง ๆ ได้ เช่น ผักหวาน ขนุน มะม่วง โดยสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับอาหาร วัฒนธรรม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนภาคเหนือได้อย่างน่าสนใจ

เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารมงคลในงานแต่งงาน การทำตุ๋ง 12 นักซัตร ผ่านการร้อยเรียงเรื่องราวของตัวละครในเรื่องซึ่งเป็นวิถีชีวิตของคนไทย เป็นหนังสือที่สามารถอ่านได้ทุกเพศ ทุกวัย

ภาพประกอบ มีการออกแบบและเล่าเรื่องที่มีเนื้อหาหลากหลายและมีรายละเอียดมาก ได้อย่างน่าสนใจ มีตัวการ์ตูนที่น่ารัก มีอารมณ์ขัน มีชีวิตชีวา และเร้าแรง ผู้เขียนใช้ลายเส้นแบบง่าย ๆ ดูสบายตา สามารถนำเสนอความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน แต่ก็มีความร่วมมือชวนให้ติดตาม เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังความเคลื่อนไหว เชิญชวนให้ผู้อ่านคล้อยตามและทำตามอย่างตัวละครในเรื่อง ทำให้เป็นหนังสือที่มีสาระและไม่น่าเบื่อ สะท้อนความรู้สึกให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความเป็นอยู่แบบชาวไทยภาคเหนือ ความสำคัญของการรวมกลุ่มของชาวบ้าน และความอบอุ่นในครอบครัวได้อย่างดี

หนังสือเรื่อง My Little Kitchen 2 : ครัวบ้านบ้าน ภาคฤดูร้อน ของ Pittmomo จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์บัน ในเครือ บจก. บันลือ พับลิเคชันส์ จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก

เรื่อง นิทานพื้นบ้านภาคกลาง

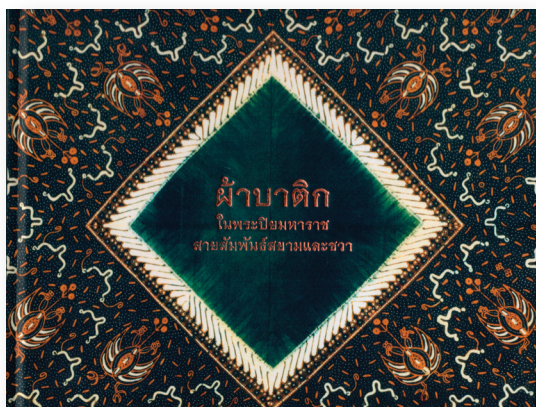
โดย กฤษดา พิงพิติพรชัย

หนังสือที่ถ่ายทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน วัฒนธรรมประเพณี ค่านิยม และความเชื่อ รวมทั้งเรื่องราวของสถานที่ต่าง ๆ ในท้องถิ่นภาคกลางที่เล่าขานสืบต่อกันมานานทั้งเรื่องที่ทราบกันทั่วไปและบางเรื่องเป็นนิทานความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่ยังคงมีปรากฏอยู่ในปัจจุบัน เช่น เส้าไห้ ซื่ออำเภอนิจังหวัดสระบุรี ซึ่งมี

ที่มาจากต้นตะเคียนที่มีได้ใช้เป็นเสาเอกของเมืองหลวง เพราะชาวไทยเชื่อว่าต้นตะเคียนมีหญิงสาวสถิตอยู่ เรื่องพระยาภัง-พระยาพาน สายเลือดผูกพันเป็นพ่อลูกกันแต่ต้องมาทำหั้นกันเช่น อริราชศัตรู จนเป็นที่มาของการสร้างมหาเจดีย์เพื่อไถ่บาป

ภาพประกอบนำเสนอในรูปแบบการ์ตูน อ่านง่าย มีความสนุกสนาน สอดแทรกข้อคิดคติสอนใจ ปลุกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักความดี ความเสียสละ และความกตัญญู ภาพประกอบเป็นตัวการ์ตูนที่มีเอกลักษณ์ วาดโดยผู้วาดคนเดียวกันตลอดทั้งเล่ม สามารถเล่าเรื่องราวความเป็นไทยให้มีความร่วมสมัยได้อย่างลงตัวมีความน่ารัก เป็นมิตร มีชีวิตชีวา ภาพและฉากรมีความต่อเนื่อง เคลื่อนไหวมีหลากหลายมุมมอง สนุก ชวนติดตาม เสมือนชมภาพยนตร์การ์ตูน

หนังสือเรื่อง นิทานพื้นบ้านภาคกลาง ของ กฤษดา พิงพิติพรชัย จัดพิมพ์โดย บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสวยงามทั่วไป

เรื่อง ผ้าบาติกในพระปิยมหาราช :

สายสัมพันธ์สยามและชาว

โดย นางมยุรี วีระประเสริฐ

นางสาวศาสตรรัตน์ มัดดินและ

นางสาวปิยนันท์ เพชรพระบูรณ์

หนังสือประกอบนิทรรศการ ผ้าบาติกในพระปิยมหาราช สายสัมพันธ์สยามและชาว ซึ่งกำหนดจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ผ้าใน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบรมมหาราชวัง ระหว่างเดือนตุลาคม 2561- พฤษภาคม 2563

เนื้อหาสาระว่าด้วย ศิลปะ “ผ้าบาติก” ของชาวอินโดนีเซียหรือชาว ที่ประดิษฐ์สร้างสรรค์ขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อช่วงที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเยือนชวา 3 ครั้ง ระหว่างพุทธศักราช 2413-2444 ทรงพอพระราชหฤทัยจัดหาและนำกลับมายังประเทศไทย ปรากฏอยู่ในคลังหลวงมากกว่า 300 ผืน สี ลวดลาย ความหมาย แสดงเอกลักษณ์ประจำชาติกรรมวิธีการประดิษฐ์สืบมาแต่โบราณ ประณีตในการออกแบบและรักษาฝีมืออย่างมีมาตรฐาน เพราะสร้างโรงเขียนลวดลายศิลปะผ้าบาติกของชาวทุกท้องถิ่น จึงตราตรึงพระราชหฤทัยเป็นพยานแห่งสายสัมพันธ์ แสดงพระอัจฉริยภาพในงานศิลปะอย่างลึกซึ้ง

โอกาสสนิทรศการนี้ได้นำผ้าบาติก 105 ผืน ซึ่งประดิษฐ์จากท้องถิ่นต่าง ๆ ได้แก่ ชาวกลาง และแถบชายฝั่ง เป็นผ้าที่มีรายละเอียดอธิบายข้อมูลเบื้องต้นที่น่าสนใจที่สำคัญ ได้แก่ แสดงภาพลวดลายในลักษณะภาพเต็ม ย่อขยาย พบพบ บอกชื่อ สื่อความหมาย เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา งานศิลปะผ้าอย่างละเอียด เป็นลวดลายธรรมชาติที่ให้ความรู้อย่างลึกซึ้ง ตอนท้ายมีอภิธานศัพท์ภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผ้าบาติก ประกอบภาพลวดลายผ้าบาติกสีและขาวดำตลอดเล่ม

ปกหน้า - ปกหลัง ผนึกด้วยผ้าบาติกพิมพ์ลายบนกระดาษแข็ง เติมน้ำย้อมสีเรื่องด้วยฟอยล์บนผ้าบาติกสีเขียวในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้า กลมกลืนกับพื้นที่มีลวดลายสีดำ ขาวและส้ม

การพิมพ์ พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตด้าน 120 แกรม ต่อตารางเมตร ภาพลวดลายผ้าบาติกพิมพ์สีมีเทคนิคการพิมพ์สูง ควบคุมสีได้ดีเยี่ยม ละเอียดคมชัด รวมทั้งภาพลายผ้าบาติกที่พิมพ์ด้วยกระดาษที่มีการพับทบอย่างต่อเนื่องแทรกอยู่เป็นระยะ ช่วยให้เห็นลวดลายผ้าได้อย่างชัดเจน

การจัดรูปเล่ม เป็นหนังสือ ขนาด 28.5 x 28.5 เซนติเมตร ปกแข็ง การเข้าเล่มแข็งแรงทนทานด้วยการเย็บก็เรียบร้อยแน่นหนา

หนังสือเรื่อง ผ้าบาติกในพระปิยมหาราช : สายสัมพันธ์สยามและชวา ของ มยุรี วีระประเสริฐ และคณะ จัดพิมพ์โดย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสวยงามทั่วไป ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสวยงามสำหรับเด็ก เรื่อง ชอนไทย

โดย นิชาดา ทวีศิลป์

หนังสือภาพจากวรรณกรรมไทยและการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของชาติเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งผู้สร้างสรรค์มุ่งประสงค์จะถ่ายทอดให้เด็กและเยาวชนเข้าใจอย่างถูกต้องลึกซึ้งตั้งแต่เยาว์วัยอันเป็นการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมของชาติ การให้ความรู้เกี่ยวกับการแสดง “ชอน” มีหลายประการ

ได้แก่ การไหว้ครู ดนตรี บทพากย์ บทเจรจา หัวข้อ การแต่งกาย รวมทั้งการฝึกฝนการแสดง ล้วนเป็นภาพประกอบสีสวยงาม นอกจากนั้นยังสามารถชมวีดิทัศน์การแต่งกาย ท่าฝึก และ ท่ารำต่าง ๆ ผ่านการสแกน QR Code ได้ด้วย

ภาพประกอบ ได้นำตัวละครเอกที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่องมาแสดงไว้ครบถ้วน ระบุชื่อและวงศ์กำกับไว้ มีความวิจิตรสวยงามทั้งเล่ม มีความสมบูรณ์ในการให้ทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน และสร้างสุนทรียะแก่ผู้อ่านอย่างยิ่ง

การพิมพ์ เป็นหนังสือขนาด 22.8 x 23 เซนติเมตร พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตมัน 120 แกรม ต่อตารางเมตร จัดวางรูปเล่มสวยงาม ตัวอักษรมีขนาดใหญ่เหมาะสมกับผู้อ่านวัยเด็ก ภาพประกอบมีสีสันสวยงามแสดงออกถึงความเป็นไทยสอดคล้องกับเนื้อหา

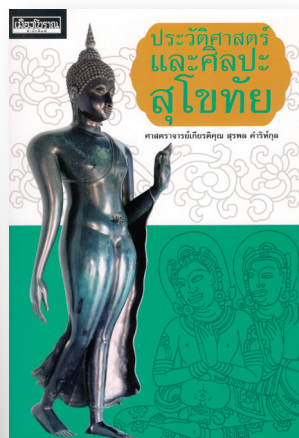
ภาพปก พิมพ์สีด้วยกระดาษการ์ดอาร์ต มีการเคลือบเฉพาะจุดและการพิมพ์สีพิเศษ ที่เป็นประกายโดดเด่น ทำให้ปกมีความสวยงามเป็นพิเศษมากยิ่งขึ้น และเพิ่มคุณค่าของหนังสือ

การเข้าเล่ม ด้วยวิธีไส้นทากาว เหมาะสมกับความหนาของหนังสือ

หนังสือเรื่อง โขนไทย ของ ณิชาดา ทวีศิลป์ จัดทำภาพประกอบโดย เหมือนฝัน ทรัพย์อ่อนก จึงได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทหนังสือสวยงามสำหรับเด็ก ในการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563

สำหรับหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 38 เรื่อง จัดตามประเภทของหนังสือ ดังนี้

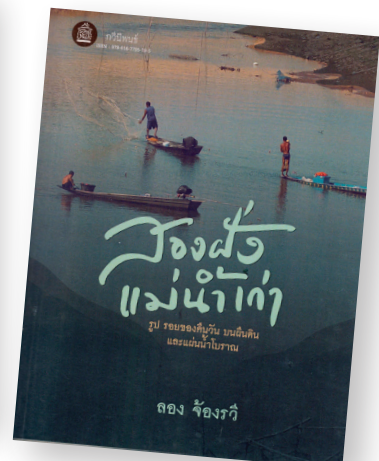
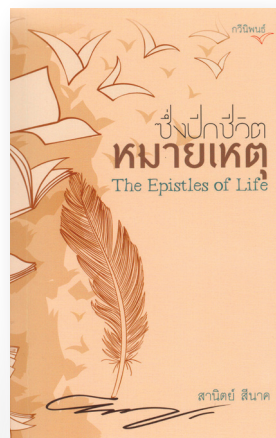
หนังสือสารคดี มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“จารไว้ในภาพ 1 - 2”** ประพันธ์โดย อุ๋ทอง ประศาสน์วินิจฉัย จัดพิมพ์โดย อุ๋ทอง ประศาสน์วินิจฉัย (บ้านเรียนน้ำริน) เรื่อง **“ประวัติศาสตร์และศิลปะสุโขทัย”** ประพันธ์โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ สุรพล ดำริห์กุล และศูนย์ข้อมูล เล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เมืองโบราณ (ในนามบริษัท วิริยะธุรกิจ จำกัด) และเรื่อง **“เรือเครื่องผูก ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์นับพันปี”** ประพันธ์โดย เอิบเปรม และ ยุวดี วัชรานุกร จัดพิมพ์โดย บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด

หนังสือนวนิยาย มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“ไต้ก๋ง”** ประพันธ์โดย ประชาคม ลุนาชัย จัดพิมพ์โดย บริษัท ดินแดนบุ๊ค จำกัด เรื่อง **“ไม่มีเธออยู่ข้าง โลกนี้ก็กว้างเกิน”** ประพันธ์โดย ปะการัง จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เช้าวันอาทิตย์ และเรื่อง **“ยุคสมัยแห่งความสิ้นหวัง Generation of Hopelessness”** ประพันธ์โดย จิตานันท์ เหลืองเพียรสมุท จัดพิมพ์โดย แพรวสำนักพิมพ์ ในเครือบริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

หนังสือกวีนิพนธ์ มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“ความเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยเปลี่ยนไป”** ประพันธ์โดย วิษณุ พุ่มสว่าง จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยรังสิต เรื่อง **“ซึ่งปีกชีวิตหายเหตุ”** ประพันธ์และจัดพิมพ์โดย สานิตย์ สีนาค และเรื่อง **“สองฝั่งแม่น้ำเก่า”** ประพันธ์โดย ลอง จ้องรวี จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์โรงนาบ้านไร่

หนังสือรวมเรื่องสั้น มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“กวีพูด : รวมสิบเรื่องสั้นของฟ้า”** ประพันธ์โดย ฟ้า พูลวรลักษณ์ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์สมมติ เรื่อง **“เรื่องราวในหนึ่งวันกับเหตุการณ์ไม่ปกติอื่น ๆ”** ประพันธ์และจัดพิมพ์โดย กฤติศิลป์ ศักดิ์ศิริ และเรื่อง **“อาถรรพณ์ภาพวาดเสือดำและเรื่องราวอื่น ๆ”** ประพันธ์โดย กำพล นิรวรรณ จัดพิมพ์โดย ผลงานสำนักพิมพ์

หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ 3 - 5 ปี มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“ครอบครัวของฮามี่”** ประพันธ์โดย กระตัก จัดทำภาพประกอบโดย สุภัชชา จัดพิมพ์โดยบริษัท เอ็ดเทค ครีเอชั่น จำกัด เรื่อง **“งานฉลองของไส้เดือน”** ประพันธ์โดย ชีวัน วิสาสะ จัดทำภาพประกอบโดย พัดชา ดิษยนันทน์ จัดพิมพ์โดย มูลนิธิเอสซีซี และเรื่อง **“ประภาคารกับหิ่งห้อยตัวน้อย”** ประพันธ์โดย หิ่งห้อยในป่า (ชาติรี แสงพุ่ม) จัดทำภาพประกอบโดย อัญญา จัดพิมพ์โดย บริษัท ประภาคาร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด

หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (บันเทิงคดี) มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 2 รางวัล คือ เรื่อง “**รออีกหน่อยนะ**” ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย พี่ข้าวตู จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก และเรื่อง “**โลกของมดแดงกับแตงกวา (เฮยด้วย!) ตอน ความลับใต้ผืนทราย**” ประพันธ์โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ จัดทำภาพประกอบโดย ต້องการ จัดพิมพ์โดย บริษัท นานามีบุ๊กส์ จำกัด

หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6 - 11 ปี (สารคดี) มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 1 รางวัล คือ เรื่อง “**ความปลอดภัยทางน้ำ**” ประพันธ์โดย สุไลมาน เจะอับง จัดทำภาพประกอบโดย ชาญศิลป์ กิตติโชติพาณิชย์ จัดพิมพ์โดย สภานักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนใต้ (Deep South Student Council : DSC) ร่วมกับ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และ มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.

หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (บันเทิงคดี) มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 2 รางวัล คือ เรื่อง “**ขอให้มันเป็นปีที่ดีที่สุด**” ประพันธ์โดย ปะการัง จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ เข้าวันอาทิตย์ และเรื่อง “**ลูกไม้กลายพันธุ์**” ประพันธ์โดย จันทรา รัศมีทอง จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991 จำกัด

หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (สารคดี) มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง “**จากศึกบางกุ้งถึงศึกอะแซหุ่ญกี้**” เผยโฉมยุทธศาสตร์พม่ารบไทยยุคธนบุรี” ประพันธ์โดย ศาสตราจารย์สุเนตร ชุตินธรานนท์ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เมืองโบราณ (ในนามบริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด) เรื่อง “**หอยทากและดวงดาว Langtang...Falling in Love**” ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย ละเวง ปัญจสุนทร จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ไฉ่พระจันทร์ และเรื่อง “**WHY SO DEMOCRACY ประชาธิปไตยมีดีอะไร?**” ประพันธ์โดย พริษฐ์ วัชรสินธุ จัดทำภาพประกอบโดย พิชชากร วรสิทธิกร จัดพิมพ์โดย บริษัท บันลือ แพблиเคชั่นส์ จำกัด

หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 - 18 ปี (บทร้อยกรอง) มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“เก็บรักไว้ที่ปลายรุ้ง”** ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย กิตติ อัมพรมหา เรื่อง **“ดอกสร้อยวรรณศิลป์”** ประพันธ์โดย สุภาณี พัดทอง จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ออน อาร์ต และเรื่อง **“เพียงรพิพรรณผ่องดาว”** ประพันธ์โดย รพิพรรณ เพชรอนันต์กุล จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยรังสิต

หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“ตำนานกำเนิดพระพิฆเนศ”** ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย โอเม รัชเวทย์ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์อมรินทร์คอมมิกส์ เรื่อง **“JUICE 3 ARRIVALS”** ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย ART JEENO จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์เซลมอน ในเครือบริษัท บันลือ พับลิเคชันส์ จำกัด และเรื่อง **“Original Soundtrack 4 รักนี้...ไม่มีกำหนดคืน”** ประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดย มุนิน จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ 10 มิลลิเมตร

หนังสือการ์ตูน และ หือนิยายภาพสำหรับเด็ก มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“การินจูเนียร์ ดาร์กไนท์ ก็พวกเราประหลาดแล้วจะทำไม? เล่ม 3 ทำไมพวกเธอถึงทำอะไรประหลาดล่ะ?”** ประพันธ์โดย สุธารส เนินปลอด จัดทำภาพประกอบโดย ชนกพล สว่างอารมณ์ นิชาภา แสงสว่าง และ Noelrune จัดพิมพ์โดย บริษัท ซีซีเอ็ชส์ จำกัด เรื่อง **“นิทานพื้นบ้านภาคใต้”** ประพันธ์โดย ฤชดา พิงพิตรชัย จัดทำภาพประกอบโดย ทีมนักวาดสกายบุ๊กส์ จัดพิมพ์โดย บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด และเรื่อง **“โรงเรียนโรบอท ถอดรหัสอัจฉริยะ การดำดึก ปะทะ ยัยจอมป่วนทิวา”** ประพันธ์โดย ดุนนิยา อับดุลกาเดร์ จัดทำภาพประกอบโดย ธนะพัฒน์ จิรัชโยภิต จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ E.Q. Plus ในเครือบริษัท อี.คิว. พลัส กรุ๊ป จำกัด

หนังสือสวยงามทั่วไป มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“333 ปี ราชทูตสยามเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับฝรั่งเศส”** ประพันธ์โดย รองศาสตราจารย์ปรีดี พิศุมมิวิจิ จัดทำภาพประกอบโดย รองศาสตราจารย์ปรีดี พิศุมมิวิจิ และครูกุลชาติ ชัยมงคล จัดพิมพ์โดย กระทรวงการต่างประเทศ เรื่อง **“พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช 2562”** ประพันธ์โดย สิริพร มุฮำมัด ภาควุฒิน้อยวัฒน์ และปิยะวรรณ วงศ์เจริญรัตน์ จัดทำภาพประกอบโดย อภินันท์ บัวหมักดี และคณะ จัดพิมพ์โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเรื่อง **“สมุดภาพสยามเรนซองส์ : ความทรงจำแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 2”** ประพันธ์โดย หม่อมหลวงภัคกรจันท์ เกษมศรี จัดทำภาพประกอบโดย ปริญญ์ สัญญะเดช จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์ สยาม เรนซองส์ จำกัด

หนังสือสวยงามสำหรับเด็ก มีหนังสือที่ได้รับรางวัลชมเชย 3 รางวัล คือ เรื่อง **“ใครทำอะไร ที่ไหนนะ”** ประพันธ์โดย นิชาวีร์ เพิ่มพูลปฏิพัทธ์ จัดทำภาพประกอบโดย วริษา พูลเพิ่มทรัพย์ จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์ห้องเรียน จำกัด เรื่อง **“ใครนอนอยู่ในป่า”** ประพันธ์โดย กุลรารากร เอกอัครากุล จัดทำภาพประกอบโดย na-ru จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์โลกหนังสือ จำกัด และเรื่อง **“ฝายคือชีวิต”** ประพันธ์โดย ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ จัดทำภาพประกอบโดย ปรีดา ปัญญาจันทร์ จัดพิมพ์โดย บริษัท แพลน ฟอว์ คิดส์ จำกัด

จากการประกวดหนังสือดีเด่นดังกล่าว ทำให้มีหนังสือที่มีคุณภาพ ให้ความบันเทิง ควบคู่ไปกับสารประโยชน์เพิ่มมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563 ไปยังสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยความคาดหวังว่า จากการทำกิจกรรมนี้จะมีส่วนให้โรงเรียนเลือกซื้อหนังสือที่ตีพิมพ์ดีเหมาะสมกับผู้เรียนไว้ให้บริการในห้องสมุดของโรงเรียน ผู้ที่สนใจเลือกซื้อหนังสือสามารถสรรหาซื้อหนังสือที่มีคุณภาพได้ง่ายขึ้น หนังสือเหล่านี้จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่มีความสนใจในการอ่านหันมาสนใจการอ่านขึ้น สำหรับผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านอยู่แล้วก็มีความสุขกับการอ่านมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการสร้างเสริมสังคมการอ่านให้เกิดขึ้นในประเทศไทยตามแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พ.ศ. 2560-2564 ที่กำหนดไว้

วารสาร วิชาการ

เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ
เกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการจัดการเรียนการสอน
และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
ในเชิงสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของครู
อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ข้อความใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการฉบับนี้
เป็นความคิดเห็นเฉพาะของผู้เขียน
ซึ่งอาจไม่ตรงกับความคิดเห็นของคณะที่ปรึกษา
และคณะกรรมการวารสารวิชาการ

ขอเชิญชวน

ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
ร่วมส่งบทความวิชาการ ด้านการศึกษา มาลงเผยแพร่
ในวารสารวิชาการ ความยาวระหว่าง 5-7 หน้ากระดาษ A4
ขนาดตัวอักษร 16 พอยต์ พร้อมภาพประกอบ

(ไม่รับบทความวิจัยหรือ บทความที่เกี่ยวกับบทความเท่านั้น)
บรรณานุกรมอ้างอิงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทความเท่านั้น)

ส่งมาได้ที่

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาคาร สพฐ. 3 ชั้น 3
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
หรืออีเมล obec.journal@gmail.com

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อาคาร สพล. 3 ชั้น 3 กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
อีเมล obec.journal@gmail.com

ISSN : 1513-0096